V A T R A

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE

Apr.-Iunie 1968 XVIII,2 78 FREIBURG-Germania

N° 109 Erbprinzenstr.17

B A S A R A B I A

Un nume glorios.Şi vechi.Mare -şi vechi- cât o istorie.Cât istoria plămadei noastre.N'a fost urgie,ori rar senin,în umbra bătrânilor Carpaţi,fără participarea grădinei dintre Prut,Nistru şi Marea Neagră.C'au fost migrări,ori năvăliri barbare,nici n'au băgat în seamă Prutul.Cum n'au băgat în seamă Crişurile,Oltul, ori.. apa Cârcinovului.Peste tot - ţara aceeaşi,aceeaşi populaţia,limba,aceeaşi "legea".Tracă în zorii scrisului,daco-romană mai apoi,română azi.Cu firească continuare.In duh,în port,în cânt,în gust,în grai.

La un mileniu dela retragerea lui Aurelian,ultimul cezar stăpân al locurilor,-vestiţii Basarabi,cei dintâi prinţi neatârnaţi ai "ţării",au ţinut a marcà,cu propriul blazon,marginea dela limanul Nistrului.Şi nu-i ţinut cu nume mai frumos. Şi mai prestant: al dinastiei descălicătorilor!

Bastion al românismului în faţa stepei,Basarabia s'a bucurat de speciala solicitudine a voevozilor.In văi,şi pe mănoasele-i coline,înfloreau satele vitejilor,plugari şi ostaşi totodată.Vii,herghelii,iazuri,mori,livezi,redeveneau celebre în răgazul dintre două pustiiri.Vadurile Nistrului erau continuu vegheate, dela Cetatea Albă la Hotin,de lanţul fortăreţelor.Luptele de pe pământul ei au hotărît de-atâtea ori destinul Neamului.Procesiunile credinţei,dela Cetatea Albă la Suceava,din Ismail la Iaşi,urmau şi încrucişau căi europene de comerţ,dintre care una lăsa Moldova la Tighina.Făclieri ca Donici,Hasdeu,Kogâlniceanu,Stamati, Averescu,Stere,ne-au venit în dar dela mazilii şi răzeşii Basarabiei.

Totul,în Basarabia,e românesc: istoria,pământul,săbaşul populaţiei,limba, voinţa,aspiraţiile,"legea".Altoiul bastard nu s'a prins.Văzduhu-i tot e atât de îmbibat de românism,încât chiar de-ar coloniza-o ruşii în întregime,noii "oaspeţi" n'ar întârzia a deveni.. români.Sumedenie de militari,savanţi,scriitori şi diplomaţi ai ţarului au notat acest caracter; iar bolşevicii au mers cu recunoaşterea până la înfiinţarea "republicii"moldoveneşti,care atestă astfel,oficial,prezenţa românească şi dincolo de vechiul vad al Nistrului.

O judecată dreaptă cu greu ar înţelege de ce nu ne înapoiază ruşii Basarabia. Că au furat-o ţarii,mai treacă-meargă: Rusia lor nu s'a făcut decât din rapturi. "Comuniştii"veneau însă cu alte ifose,dar care s'au dovedit doar modă de servici. Ei vor,exact ca ţarii,să stăpânească lumea.Dar,şi în acest caz,mirarea rămâne tot întreagă.Căci ori îşi ajung scopul,şi atunci nu numai Basarabia,ci toată România, Europa întreagă,Asia,America,oceanele,ba chiar.. luna şi stelele încap în laba lor; ori pierd "partida",şi atunci pierd nu numai Basarabia,dar Rusia însăşi se descompune în atâtea ţări,câte naţii a robit.Din această dilemă nu se iese.Şi-atunci ce i-o fi costând pe ruşi să îşi câştige -fără nicio pierdere pe plan îndepărtat-,dacă nu dragostea unui prea încercat vecin,măcar scăderea urii lui,şi un motiv în plus de propagandă mondială?

Dar problema Basarabiei dă şi măsura "independenţei" cu care se laudă "guvernul"dela Bucureşti: nici el,nici "presa"(de el controlată),nici Academia,sau Universităţile,n'au avut curaj să amintească jumatea de veac dela duioasa revenire a fiicei furate la sânul mamei! Cum n'au avut curaj să ceară "partidului-frate" din Moscova,în însuşi numele principiilor marxiste,repararea nedreptăţii. Mamă denaturată? Ar fi oribil.Ci mai de grabă e de văzut,în această "discreţie", lipsa de independenţă a unui guvern,care nu poate uità cui şi cât datorează...

Solidaritate şi frăţie cu Basarabia au arătat,în schimb,Românii cari,singuri, îşi pot manifesta liber sentimentele: cei din exil.Cu articole,serbări,memorii, manifestaţii de stradă.

Dar Basarabia va reveni.Ultimul imperiu colonialist trosneşte din toate încheieturile - şi se va prăbuşi,oricâte cârji îi vor întinde complicităţile din lumea liberă.Şi Nistrul va fi iar hotar...

Petre Vălimăreanu

CĂSUŢA DELA NISTRU de Ion Buzdugan

Căsuţă părăsită, în satul dela Nistru,
Cu ochii plângi în lacrimi şi rugăciuni în şoapte,
Ce glas străin de buhă se tânguie sinistru,
Sub straşina ta veche, ca la priveghi, în noapte?

Acolo, lângă vatră, în nopţi cu clar de lună,
Eu ţi-am gustat lumina, cu fraţii şi părinţii,
Dar au venit capcânii şi, pulbere'n furtună,
Ne-au rispit pe drumuri, în prada suferinţii!...

La vatra ta săracă a fost lumină caldă
Şi-o maică ziua'ntreagă zorea, ca o furnică:
Azi vatra-ţi este rece şi focul n'o mai scaldă
Şi n'auzi ciripitul în cuib de rândunică...

Căsuţă părăsită în satul dela Nistru,
Cu ochi scăldaţi în lacrimi şi rugăciuni în şoapte:
Ce glas străin de buhă se tânguie sinistru,
Sub straşina ta veche, ca la priveghi, în noapte?

Şi tu, bisericuţă din deal, ce stai cu teamă
Şi clopotele tale, de ce nu sună'n turle
Să-ţi cheme credincioşii? De ce, de ce nu-i cheamă?
Şi'n nopţi, de peste Nistru, ce haite prind să urle?...

Căsuţă dela Nistru, de hoarde pângărită,
Ne-om mai vedea vreodată, la vatra în ruine:
Să-ţi îngenunchi în faţă, icoană răstignită,
Să plâng de fericire, căsuţa mea, cu tine?!

&& Împlinindu-se 50 de ani dela Unirea Basarabiei, pr. Anchidim Useriu a făcut Duminică 24 Martie, în cadrul Sf. Liturghii, rugăciuni, cu encriaşii, pentru basarabenii şi bucovinenii căzuţi pradă molohului bolşevic şi pentru ca Dumnezeu să se îndure de soarta celor două ţinuturi şi a întregului neam românesc.

&& Românii din Banatul înstreinat, emigraţi la Kitchener/Canada şi organizaţi în parohia "Sf. Ioan Botezătorul" şi în societatea culturală "Banatul", au organizat Sâmbătă seara, 27 Aprilie, o serbare, cu cântece şi recitări, la care, pe lângă localnici, au participat pr. N. Zelea, Matei Hojbotă, N. Pora, C. Magirescu, T. şi M. Lupu, fam. Ştefănescu şi I. Dumitru din Toronto, farmacist Gh. Bălaşu cu Doamna, Asceniuc, Hrincu, Domisan, Goian, Bulic din Hamilton. Dl Hojbotă a vorbit despre manifestaţia pro-Basarabia şi Bucovina din New York. Fanfara a însoţit petrecerea dela bufet.

&& La Freiburg, pr. D. Em. Popa a făcut denii în fiecare seară din Săptămâna Mare. La slujba Învierii au participat români şi din alte părţi, chiar îndepărtate, ale Germaniei, ca dna Vasiloschi, Florinuţ şi Caranfil Spânachi (Düsseldorf), dna prof. Elisabeta Popescu cu mama (Bitburg), ba şi din Franţa (dr. Stroe), ori Elveţia (prof. Văcariu, Nicoriuc). In aceeaşi noapte părintele a plecat, cale de 500 km, la Köln, pentru a sluji dimineaţa slujba Invierii, organizată, la Porz, de dl Inginer Dobrescu, Piciorgros, Şerban şi alţi buni români.

&& Scrie, în "America", dl Humiţă (cel cu năstruşnicul comitet de ajutorare a Israelului), referindu-se la viitorul "comunităţii româno-americane", că unii "văd cu ochii dispariţia ei ca entitate socială distinctă". Alţii în schimb, şi poate cu ceva mai mult temei, sunt preocupaţi de dispariţia ei ca entitate etnică...

&& Parohia "Sf. Gheorghe" din Canton/Ohio "extinde o călduroasă învitare tuturor membrilor şi prietenilor din Canton şi împrejurimi, ca să luaţi parte la masa cu porc". E vorba de o pomană, făcută la 3 Martie trecut. Deşi anunţul, publicat de "Solia", ne-a sosit cu întârziere, îl publicăm şi noi, pentru eventuali interesaţi: poate a mai rămas ceva şorici...

- Şi, fiind în America, mai publicăm un anunţ, din gazeta ce poartă acelaş nume: "Am pierdut - Dantura parţială de jos, Duminecă, 12 Iunie, crt., la aniversarea de 60 de ani, în Hala Bisericii "Sf. Maria" din Cleveland. Cine a găsit-o este rugat să scrie imediat la ziarul "America", care mă va încunoştiinţa"...

- Din "Solia" mai aflăm de moartea unei inimoase românce, "harnică şi neobosită în găsirea diferitelor metode de-a împăca spiritele discordante, totdeauna gata de pace şi bună colaborare în cele de folos"...

&& D-ra dr.Thorgerd Birkholz,dirijoarea corului român din Freiburg,s'a mutat după Paşti la Viena,spre regretul comunităţii refugiaţilor noştri din capitala Pădurii Negre,recunoscători acestei tinere care ne îndrăgise cântecele populare, muzica bisericească şi ciripea destul de bine româneşte.Cu ochii înrouraţi ascultă -şi îngână- în seara plecării,la "sediul" Vetrei.. Vântuleţ de primăvară, /Drumuri bune îţi dorim,/Să mai dai pe la noi iară...

&& S'a înfiinţat în Statele Unite,sub conducerea dlui Ion Halmaghi,un binevenit "Institut român-american de cercetări".Adresa: Institut for Research - 318 - 26-th Street - McKeesport - Penn.15132 - USA.Spre deosebire de alte "institute",care n'au cercetat nimic,Institutul din America nu cere bani...

&& "Biroul internaţional al operelor de formaţie civică şi acţiune culturală" şi-a ţinut,la Lausanne,al 5-lea congres,cu 2.700 participanţi,pe tema: "Sensul creştin al istoriei",sens opus vântului nebuniei marxiste.Cardinalul Ottaviani a trimis congresului un lung şi,ca totdeauna,foarte lucid mesaj.

&& Vineri seara,24 Mai,a vorbit,într'o sală a Universităţii din Freiburg, prezentat de decanul Facultăţii locale de Teologie,pr.dr.Dumitru Stăniloae,profesor la Facultatea de Teologie din Bucureşti,despre "Die Welt als Gabe und Sakrament der Liebe Gottes".Sfinţia Sa a asistat,la 29 Mai,la vecernia "ecumenică", la care slujea şi pr.Popa; iar a doua zi,de Înălţarea Domnului,la Sf.Liturghie, oficiată,la capela Universităţii,de pr.Scrima.Duminică 2 Iunie,Sfinţia Sa a slujit la aceeaşi capelă,cu ajutorul corului românesc.

&& La conferinţa internaţională organizată între 29 Aprilie-4 Mai,la Freiburg, de către Institutul de Drept Public de pe lângă Universitatea locală,în cadrul Facultăţii Internaţionale de Drept Comparat din Strasbourg,a fost invitat şi compatriotul nostru Paul Constantinescu,profesor la Universitatea din Santiago(Chile),care a vorbit,la 1 Mai,despre "Planificaţia internaţională în America Latină": evoluţia istorică,tehnica planificaţiei,relaţia dintre ea şi integraţia economică sud-americană.- Dl Constantinescu,care momentan se află detaşat la Institutul European de Inalte Studii Internaţionale din Nisa,a fost,cum citim în "Nice Matin"din 16 Iunie,clasificat primul şi "hors concours" dintre cei 32 profesori detaşaţi acolo din 15 ţări.

&& Reamintind cititorilor noştri de existenţa,în Statele Unite,a unei frumoase biblioteci româneşti şi a unui muzeu de artă naţională nu mai puţin interesant, îi îndemnăm să îmbogăţească aceste ctitorii ale părintelui Vasile Haţegan de pe lângă biserica "Sf.Maria" cu tot ce pot: cărţi,cusături şi obiecte româneşti, trimiţându-i-le pe adresa: 3256 Warren Rd - Cleveland/Ohio 44111 - USA.-

&& Titlul de patriarh,recunoscut de patriarhia ecumenică,la 1589,mitropolitului Moscovei,a fost desfiinţat,la 1721,de Petru cel Mare,dar reluat în 1917, sub guvernul Kerenski.Implinindu-se 50 de ani dela această restabilire,la Moscova a avut loc o săptămână de serbări religioase(26 Mai-2 Iunie),cu largă participare: reprezentanţi a peste 200 de biserici şi bisericuţe,în cap cu patriarhii Ierusalimului,României,Bulgariei şi Serbiei.Actualul patriarh al Rusiei,Alexie,are 91 ani: era episcop încă pe vremea ţarilor...

&& La minele din Rammelsberg,Germania,au lucrat 30 de generaţii: s'au sărbătorit în Iunie,la castelul imperial dela Goslar, 1000 de ani dela începutul exploatării lor.Pe vremuri,minerii rămâneau în fundul "puţului" toată săptămâna, lucrând cu sculele de pe ogoare.Un sfert de veac era necesar,în Evul Mediu,pentru a se scoate cantitatea ce se scoate azi într'un an,adică 300.000 tone.

&& Anglia a pierdut în 1967,sub guvernul "socialist",2.764.000 zile de lucru, cu grevele."Progresând spre sărăcie înţelege guvernul dlui Wilson să pregătească Anglia pentru intrarea în comunitatea europeană"- comentează,în "Bulletin européen",dl C.Michael-Titus.

&& Dl profesor la Universitatea din Santiago(Chile),Sergio Miranda Carrington,autorul lucrării "Recuerdos de la Guardia de Hierro",acum sub tipar în Spania,a început,ajutat de camaradul Nicolae Chirani,redactarea altei lucrări: "Principele Alexandru Cantacuzino".Cei ce posedă material privind această temă, sunt rugaţi să-l trimită dlui Miranda: Huérfanos 1147 Of.339 -Santiago -Chile.

&& In organizaţia Consiliului Mondial al Bisericilor din Geneva a pătruns, pentru prima oară,un catolic: pr.George Dunne dela Georgetown University a fost numit secretar general al comitetului pentru desvoltare,pace şi societate.

PRINȚUL CAROL LA CAMERĂ, București, 10 Mai 1866: "Ales spontan de națiune prinț al României, am părăsit fără să ezit și patrie și familie, ca să răspund la apelul acestui popor care mi-a încredințat destinele sale. Punând piciorul pe acest pământ sfânt, am devenit român. Primirea plebiscitului îmi impune, o știu, mari datorii; sper că-mi va fi dat să le pot îndeplini. Vă aduc o inimă leală, intenții curate, o voință tare de a face binele, un devotament fără margini pentru noua mea patrie, și acel respect nesdruncinat al legilor, pe care l-am moștenit dela strămoșii mei. Cetățean astăzi, mâine -dacă va fi nevoe- soldat, voi împărți cu dumneavoastră soarta bună sau rea. Din acest moment totul este comun între noi; credeți în mine, cum eu cred în dumneavoastră. Numai Dumnezeu poate să știe care e viitorul patriei noastre; din partea noastră să ne mulțumim a ne face datoria. Să ne întărim prin ~~întelegerea~~ înțelegere, să unim forțele noastre ca să fim la înălțimea evenimentelor. Providența, care a condus pe alesul dumneavoastră până aici, și care a îndepărtat toate piedicile din calea mea, nu-și va lăsa opera neterminată. Trăiască România!".

HOTARÎREA "SFATULUI ȚĂRII", Chișinău, 9 Apr. 1918 (st.n.): În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, - în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România. Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururi și totdeauna! - Președinte, Ion Inculeț   Vice, Pan Halippa   Secretar, Ion Buzdugan

DOINE DIN BASARABIA

Murgule, murgușu meu,
Ce nechezi tu așa greu?
Ce-ți-i foame, ori ți-i rău,
De bați din picior mereu?
Olio-lio, stăpânul meu,
Nici mi-i foame, nici mi-i rău;
Dar, pe culmea celui deal,
Văd un cazac și-un muscal;
Ei la tine or veni,
De părinți te-or despărți,
Și te-or lega cu curele
Și te-or curma pân'la piele,
Cu curele de mătase
De te-a curma pân'la oase;
Cu mânili dinapoi
Să nu mai vii înapoi.
Ci-ci, sărmanii de noi,
Cum ne svântă în bătăi,
Cum ne duce cu convoi,
Și ne mână ca pe boi,
Și ne tunde ca pe oi!...

Frunzuleană grâu mărunt,
Ceru-i mai posomorît,
Clopotele sună-a jale,
Numai of auzi în cale.
Prutul rău s'a tulburat,
Venind mare, 'ntunecat,
Și cât vezi, în lung și'n lat,
Numai oști rusești s'abat;
Și ne calcă, și ne fură
Pâinea, sarea dela gură.

Decât la Muscali picam,
Mai bine mă spânzuram,
Că te bate, te stâlcește,
De vorbești moldovenește.

Și-o venit un rău din lume,
Cu vreo douăsprece nume...
El în casă o intrat,
Ușile au asudat,
Icoanele s'o'nturnat,
Ferestrile s'o stricat...

Frunză verde ninifar,
Rău de hire e muscal;
El te'ndeamnă la frăție,
Frate zice ca să-ți hie -
Să nu-l crezi nici când îți jură,
Că el și crucea ți-o fură!
Decât Muscalu creștin,
Mult mai ghine Turc păgân!

Frunză verde ninifar,
Blăstămat a fost Tartar,
Dar Tartaru o cherit,
Țara nu ne-o pustiit,
Iar acu e vai de noi
Când Muscal e în pastoi.

Decât maică mă făceai,
Mai bine capu-mi rupeai,
Și pe Nistru mi-l svârleai;
Valurile-l văluiau
Și la margini mi-l băteau,
Cu nămol mi-l răsădeau;
De rodea, de nu rodea,
Frunză verde tot creștea
Și umbrea cine putea
Și bogdaproste zicea.

+ La 23 Iunie 1967 s'a stins, la Bitolia (în Macedonia rămasă, după 1913, la Sârbi) legionarul Iuniu Globaru, fost deținut la Rostock și Buchenwald.
+ În Iulie 1967 a murit, la Madrid, doctorul Mircea Musetescu.

+ La Veneţia s'a stins la 29 Ianuarie 1968, în vârstă de 80 ani, dl Leone Giuseppe Agostinis (socrul dlui dr. Constantin Horodniceanu), a cărui caldă ospitalitate au cunoscut-o mai mulţi pribegi români.
+ La Cleveland s'a stins, la 13 Februarie, mons. George Băbuţiu. Avea 56 ani.
+ Tot în Februarie a murit la Youngstown/USA, la 79 ani, Ana Tecău, soţia dlui Nicolae Tecău, binecunoscutul naţionalist şi filantrop. Au prohodit-o preoţii Stănilă, Haţegan, Teconiţă şi Achindim Uşeriu.
+ La Freiburg s'a stins, la 6 Martie, colonelul bucovinean Ebenhöh.
+ La Londra a murit, la 73 ani, prof. Grigore Nandriş, naţionalist bucovinean. De luminile sale s'au bucurat Universităţile din Cernăuţi, Bucureşti şi Londra.
+ La Madrid a încetat din viaţă d-na Constanţa Şeicaru.
+ Vineri 14 Iunie a avut loc, la Paris, înmormântarea dnei Florica gen. Cochet.

&& La 1 Mai a avut loc la Freising parastasul de un an, cu sfinţirea crucii, pentru George Racoveanu. Oficianţi: P.S. Vasile Cristea, monseniorii Bârlea şi Zăpârţan, preoţii Dumitru Popa şi Flaviu Popan.

- După Sf. Liturghie, şi un Te Deum pentru "Zece Mai", la biserica Sf. Nicoale "am Gasteig" (München), mons. Zăpârţan a sfinţit, Duminică 12 Mai, în cimitirul "Perlacher Forst", crucea dela mormântul colonelului Dumitru Alexandrescu, executată, la iniţiativa Asociaţiei Românilor din sudul Germaniei şi cu ajutorul prietenilor răspândiţi în toată lumea, de sculptorul Alexandru Pană.

- Împlinindu-se 2 ani dela moartea părintelui Vasiloschi, pr. D. Em. Popa a oficiat, Duminică 7 Iulie, în capela Universităţii din Freiburg, un parastas.

&& Adunarea generală a Asociaţiei Românilor din sudul Germaniei a hotărît, la 22 Oct. 1967, concentrarea într'un cimitir din München a compatrioţilor îngropaţi în diferite localităţi, ceeace ar asigura o mai bună îngrijire a mormintelor şi ar înlesni, cândva, ducerea în ţară a osemintelor şi urnelor. Contribuţiile se pot trimite la: Konto 226247 - Dresdner Bank - Promenade Platz 7 - München 2, Germania.

&& La Hamilton, serbarea Independenţei Române a avut loc Sâmbătă 11 Mai, la hotel Fischer. Cu o zi înainte dl Victor Kopps, primarul oraşului, citise în faţa unei delegaţii române proclamaţia de Zece Mai şi ridicase drapelul românesc pe primărie, unde a fâlfâit timp de 3 zile. Serbarea a început cu un Te Deum, oficiat de preoţii Uşeriu şi Zelea. Au vorbit: V. Acseniuc (bucovinean, născut în Canada), şi ing. N. Pora. La programul artistic au participat, cu cântece, jocuri şi declamări: S. Ciotlos, M. Ghilezan, Hojbotă, A. Ţarnea, D-ra C. Stan, Doina Margan, I. Călvărăşan, Corneliu şi Ştefan Pop din Chicago, Nicolae şi Maria Toparceanu din Gary, surorile Crăcană; farmacistul Gh. Bălaşu şi G. Diaconu au interpretat "Scrisoarea III" de Eminescu. La banchetul festiv au vorbit: ing. Gh. Popescu-Botoşani, Nicolae Novac, dr. Ion Cârjă, prof. Ion Halmaghi, ministrul Munroe, deputatul Smith, primarul Kopps, George Roman, etc. Au mai participat: Ioan de Mintici, Aristide Nicolae, dr Eleodor Predescu, d-na Kisilencu, Ion Simicin, Nicolae Tecău, I. Pârlea, d-na Dumitrescu, ing. Mircea Banciu, prof. Enea Moţiu, Cezar Teodorescu, ing. Lupuşor, Ciuntu, Augustin Şuteu, Mureşan, prof. Lungu, etc.

Dl Popescu Botoşani, amintind istoria poporului român, ajunge la stările de astăzi: "..Metode crude de opresiune şi distrugere, aduse din Rusia Sovietică, au fost întrebuinţate fără milă, împotriva unor oameni nevinovaţi, de către noii conducători comunişti dela putere. Sistemul economic sovietic a fost introdus cu violenţă, în deosebi împotriva ţaranilor proprietari de pământ. Jefuirea economică a bogăţiilor ţării de către Rusia Sovietică s'a desfăşurat fără margini. Limba şi cultura românească erau împinse spre rusificare.. In ultimii ani, sub presiunea unei nemulţumiri crescânde din partea întregei populaţii, unii leaderi comunişti din anumite ţări subjugate şi-au dat seama că s'a mers prea departe.. Aceşti leaderi au provocat schimbări în anumite concepte şi metode, precum şi în personalul guvernelor.. Dar până în prezent toate aceste "înoiri" sunt doar expediente... destinate unei nereuşite finale, din cauză că nu sunt esenţiale.. Situaţia politică a evoluat în acest fel, până acum, mai ales în România, Cehoslovacia şi oarecum în Polonia. Aceste popoare au luptat îndelungat în trecut pentru independenţă.. Douăzecişicinci de ani de comunism sovietic, impus de o putere străină, n'au putut altera personalitatea lor. Mulţi ani ele au cunoscut, înainte, binefacerile libertăţii, trăind sub instituţii democratice. Confruntate puternic astăzi cu aceste realităţi naţionale, aceste regimuri comuniste sunt constrânse să se îndrepte către o independenţă autentică, mai multă libertate şi, cel puţin, să umanizeze condiţiile de viaţă.

Dar toate acestea nu sunt deajuns.Noile măsuri trebuesc duse până la capăt: până la libertate deplină.Dacă aceşti noi conducători comunişti sunt într'adevăr patrioţi,aşa cum pretind,şi doresc ţării un progres adevărat,ei trebuie să găsească mijlocul de a împăca socialismul lor cu libertatea.Sunt destule exemple de regimuri politice,socialiste şi democratice.Popoare de veche civilizaţie nu mai pot îndura mai departe cămaşa de forţă a comunismului sovietic.În Rusia, aceasta durează de cincizeci de ani,sprijinit pe teroare şi cruzime,mijloacele de guvernare de totdeauna,de acolo.Intr'o mie de ani de istorie,poporul rus s'a bucurat de libertate numai şase luni,în 1917.Cu toate acestea,şi de acolo se aud glasurile puternice ale "inteligentziei",cerând mereu mai multă libertate.

Realitatea esenţială în lume sunt naţiunile.Progresul omenirii e săvârşit prin naţiuni.Geniul lor poate creia în plenitudine numai în libertate.Naţionalitatea este puterea creatoare a culturii,cultura puterea creatoare a naţionalităţii.Orice doctrină politică sau sistem de guvernământ,promovând cu adevărat propăşirea omenirii,are la bază respectul libertăţii personale şi al independenţei naţionale.Libertatea este condiţia naturală pentru realizarea personalităţii umane.Orice alte implicaţii -fie politice,sociale ori economice- sunt subordonate acestui fapt primordial al vieţii.Pentru aceasta,în acest Zece Mai,Ziua Independenţei Naţionale,toţi Românii,de pretutindeni,cer cu tărie,într'un singur glas: Pace cu Dreptate! Progres în Libertate!".

&& La Buenos Aires,statuia lui Traian a devenit chiar dela instalarea ei,din iniţiativa parohiei "Învierea",în fruntea căreia era pe-atunci pr.Uşeriu,loc de pelerinaj pentru Români la sărbătorile naţionale.De Zece Mai,anul acesta,a vorbit preşedintele Asociaţiei Democrate Anticomuniste din Argentina,Luis César Perazzo,despre importanţa zilei,înfierând regimul de ocupaţie din ţară.Cei prezenţi -dna şi prof.Găzdaru,av.Şeitan,dna şi dl Cornelly,dna şi dr.Popinciuc,dna şi dl Mihăilescu,Gh.Dragomir-Jilava,dnii Petre(cu fiica),Mărculescu,av.Emil Popa,Nicolae Popa,Petre Mişa,D.Arţăreanu,Cornel Iser,etc- au mers apoi la biserica "Sf.Înviere",parohie fundată de răposatul preot Palaghiţă,unde,după Te Deum,pr.Ariciuc a vorbit despre Ziua Independenţei,cu urarea eliberării Ţării.

&& "La Résistance Albanaise",Paris,23 Aprilie 1968,comemorează 500 de ani de la moartea eroului naţional skipetar George Castrioti Skanderbeg(decedat la 17 Ianuarie 1468), "fiu fidel al Bisericii -cum îl arată,într'o scrisoare ocazională,publicată în "Osservatore Romano",Paul VI- pe care Predecesorii noştri l-au acoperit de elogii,ceeace n'au făcut pentru niciun alt erou din această epocă".

De fapt,în aceeaşi "epocă" domnea şi un anume Ştefan cel Mare,căruia Sixt al IV-lea,considerându-l "athleta Christi",îi scria foarte elogios că "res tuae contra infideles Turcas communes hostes sapienter et fortiter hactenus gestae tantum claritatis tuo nomini addiderunt,ut in ore omnium sis,et consensu omnium plurimum lauderis.Noli igitur defatigari,sed sicuti facis,victoriam tibi ab Alto concessam proseguere,ut a Deo praemium aeternum,et ab hac sancta apostolica sede commendationem uberius consequaris"...

Din acelaş număr mai aflăm că,la Tirana,statuia lui Stalin a fost înlocuită cu a lui Skanderbeg; că la Priştina,în regiunea albaneză din Jugoslavia,s'a deschis,la 10 Martie,o expoziţie a culturii ilirice; că-i vorba ca regiunile autonome Kosova-Metohia şi Voivodina,din Jugoslavia,să fie proclamate republici federative; că Federaţia Albaneză din Statele Unite se cheamă... "Vatra"; etc.

&& La "masa rotundă" dela sediul Fundaţiei Drăgan,Roma,11 Martie,s'a decis intensificarea legăturilor cu ţările europene în vederea apropierii bisericeşti. Printre măsurile decise în acest scop,a fost şi "adoptarea" de către fiecare dintre confreriile religioase romane "a uneia din naţiunile europene,în primul rând a acelora care îndură apăsarea controlului rusesc".România a fost "adoptată" de istoricа confrerie "SS Nome di Maria",care îşi are sediul chiar în Forul lui Traian.(Acţiunea Catolică Română)

&& Secţiunea italiană a Societăţii Academice Române şi-a inaugurat la 24 Februarie,în sala Dante Alighieri din Palazzo Firenze,ciclul anual al manifestărilor sale culturale,cu conferinţa prof.Ettore Paratore,dela Universitatea din Roma,despre "La Roma di Ovidio e la Romania".Prof.George Uscătescu a vorbit,în aceeaşi sală şi în acelaş cadru,despre "Prospettive attuali della cultura romena", iar dr.Dinu Adameşteanu despre "Archeologia italiana e archeologia romena"..

- Adunarea anuală a Societăţii Academice Române,secţia din Germania,a avut loc la "Haus der Begegnung" din München,28 Iunie 1968,prezidată de pr.Popan.

CRONICA PESIMISTULUI

* Anarhizarea Occidentului.- Agitaţiile studenţeşti din multe ţări apusene sunt numai simptomul cel mai vădit al unei crize profunde, pe care o alimentează centre de putere cu obiective precise de distrugere a lumii libere şi a lumii creştine. Şi noi ne-am bătut pe vremea studenţiei, dar lupta noastră n'are nimic în comun cu vandalismele şi anarhia de astăzi din Occident. Noi îi simţim mai aproape pe tinerii polonezi sau cehoslovaci decât pe derbedeii care aruncă bombe, devastează, pun focul, ocupă facultăţile şi oraşele universitare din Italia, Germania Federală, Spania chiar. Acum că s'a descoperit, la Londra, oficina comunistă de unde porneau directivele de dezordine pentru studenţi, e de sperat că guvernele democrate vor reacţiona în sfârşit, împiedicând unor infime minorităţi de gangsteri să paralizeze luni de zile viaţa universităţilor, să creieze zilnic probleme de trafic în oraşele mari, să fluture cărticica de inepţii primitive a lui Mao, ori să exalte crimele lui Ho Ci Min. Dacă regimurile democrate nu vor sau nu sunt în stare să apere marea majoritate a populaţiei de teroarea câtorva fanatici, ele nu-şi absolvă propria misiune şi merită să moară. La fel, în America, unde toleranţa a întrecut orice limită. Se permite diriguitorilor aşa numitei "Puteri negre" să trădeze pe faţă, ostentativ, patria, să întreţină contacte cu inamicul în Vietnam ori în Cuba, să lanseze lozinci de exterminare a albilor, să dea foc la clădiri publice, etc. Dacă asta se înţelege prin "democraţie", noi nu vrem să se instaureze în România, la prăbuşirea inevitabilă a comunismului, o astfel de "democraţie". E de remarcat, în legătură cu aceste mişcări rebele, care par pornite numai pe devastare în Occident, că au isbucnit tocmai într'un moment de gravă criză pentru lumea comunistă. Şi de data aceasta, ai impresia că sunt forţe în Apus care, oridecâteori comunismul internaţional e în pericol (conflicte interne, crize economice, falimentul tuturor planurilor, înfrângeri militare, ca în Vietnam), caută să-l salveze cu diversiuni pe alte fronturi. Coincidenţa dintre oferta americană de pace în Indochina şi revolta negrilor din USA nu e, desigur, întâmplătoare.

* False echivalenţe.- Aşa cum pe nedrept s'a indicat o anumită coincidenţă între agitaţiile studenţeşti din Est şi din Vest, când în realitate e vorba de mişcări absolut antitetice, cu obiective la antipozi -aici, subversiunea anarhică, dincolo de cortină restabilirea libertăţilor esenţiale-, se tinde, în presa apuseană, a echivala politica lui De Gaulle cu aceea a lui Tito, Dubcek ori Ceauşescu. Iar cum iniţiativele generalului francez numai pozitive nu sunt pentru solidaritatea şi pentru însăşi capacitatea de rezistenţă a Apusului faţă de agresiunea permanentă a comunismului, multe ziare, chiar anticomuniste, judecă negativ tendinţele autonomiste ale ţărilor din Europa de răsărit. Se exprimă din ce în ce mai des temeri că o destindere între Est şi Vest ar fi îngreuiată de crearea mai multor centre de decizie în spatele cortinei. Lăsând la o parte faptul că Rusia nu doreşte o destindere efectivă, o convieţuire reală, ci numai o adormire tactică a vigilenţei apusene, trebuie ţinut seamă în permanenţă că pe cât de nejustificate sunt iniţiativele de politică externă ale lui De Gaulle, care se află într'o alianţă la care Franţa a aderat liber şi în care e tratată pe picior de egalitate, pe atât de justificabile, ba chiar indispensabile, sunt iniţiativele autonomiste ale popoarelor din răsăritul Europei, care au fost silite să adere la Pactul din Varşovia şi la Caer, în care au poziţii subalterne; acolo e vorba de o luptă pentru realizarea independenţei naţionale, pentru ieşirea din colonialismul sovietic, pe câtă vreme De Gaulle are obiective hegemonice în Europa, urmăreşte cu totul altceva. Falsa echivalenţă de care am vorbit e periculoasă pentru cauza ţărilor (mai mult sau mai puţin încă) satelite.

* O iluzie periculoasă.- De câţiva ani, Biserica romano-catolică, ale cărei merite în stăvilirea comunismului nu pot fi negate, a decis să se "deschidă" lumii, adică modelor profane. Din concesie în concesie, s'a ajuns la liturghii cu muzică de jazz, cu inşi nespălaţi şi nepieptănaţi, care urlă şi dansează în lăcaşurile sfinte, cu sfânta împărtăşanie obţinută prin apăsarea unui buton, şi alte asemenea inovaţii. Justificarea e că în felul acesta, arătându-se înţelegătoare cu actualitatea, în fond cu exemplarele cele mai decăzute ale actualităţii, Biserica îşi păstrează poziţia şi ascendentul. E o eroare: în felul acesta, Biserica îşi pierde şi vechii credincioşi, care nu mai înţeleg nimic şi se îndepărtează de Cristos.

* Evreii şi ţările-gazdă.- O problemă pe care noi românii o cunoaştem bine a devenit actuală pe faţă, cam în acelaşi timp, în Franţa şi Polonia. De Gaulle -vezi cartea lui Raymond Aron: "Israel et les Juifs"- şi Gomulka le-au cerut

respectiv francezilor şi polonezilor de origine ebraică să aleagă între a fi credincioşi ţărilor care-i găzduiesc şi a căror cetăţenie(cu beneficiile şi obligaţiile inerente) au, ori a fi credincioşi Israelului. Problema deci există, nu au inventat-o legionarii ori cuziştii în România de ieri. Nu ne interesează, aici şi acum, decât să semnalăm existenţa unei probleme cu rădăcini adânci, şi căreia îi trebuie aflată o soluţie.

*. Eureka!- Am aflat, poate, motivul înţelegerii subterane, al cordialităţii de raporturi dintre(pardon!) BIRE şi "organul" simist "Ţara şi Exilul". Chiar când polemizează sau se fac că se ceartă, cele două foi, respectiv dela Paris şi Madrid, în fond se menajează. Teodoziadis îl consideră, singurul!, pe Horia Sima şef al Legiunii, iar aşa zisul Ghiţă Costea respectă pe grecoteiul "democrat". Trăsătura de unire e agramatia. Dacă s'ar face un concurs între publicaţiile exilului, BIRE şi "Ţara şi Exilul" s'ar bate pentru titlul suprem de ignorare a limbii române. Eventualului juriu îi prezentăm de data aceasta o parte din materialul cules în ultimul număr al foii simiste dela Madrid: "revoluţia rusească propriu zisă, care a avut un caracter naţional şi a cărei realizări au fost socialiştii revoluţionari"; "Bolşevicii au subplantat pe revoluţionarii ruşi autentici"; "vechea clasă conducătoare şi toate mediile ei anexe"; "justiţia noilor taxe"; "eroii legionari căzuţi de gloanţele duşmane"(măcar vorbind de morţi, Sima-Costea ar trebui să ia un corector...); "delegaţii români au punctualizat o serie de probleme"; etc. etc. Tot din "Ţara şi Exilul" aflăm că la o, fireşte, puternică manifestaţie anticomunistă dela Montreal, "România robită a fost reprezentată de domnii Matei Hojbotă şi Nicolae Pora". Pe al doilea nu-l cunoaştem, dar de primul nu bănuiam că e în slujba lui Ceauşescu...

* Anecdote din ţară.- Trei bieţi români se întâlnesc într'o temniţă comunistă şi fiecare vrea să afle de ceilalţi. Unul dintre ei spune că a fost acuzat de sabotaj economic şi trebue să ispăşească 5 ani de închisoare. Al doilea declară că a fost condamnat la 10 ani pentru atentat la siguranţa Statului. Ultimul spune şi el că are de ispăşit 2 ani, dar că-i absolut nevinovat, că n'a făcut nimic; la care ceilalţi doi replică imediat, în cor: "Imposibil! Pentru nimic sunt 8 ani!"

Dragoş Măgureanu

CHEMARE de Dimitrie Iov

Când liniştea aşterne ţării haina,
În amurgiri de vis şi de parfum,
Pe-un sunet din depărtare aud cum
Ne cheamă Moldovenii din Ucraina.

Hatmani bătrâni ce-au stăpânit o ţară,
Hotarnicită'n răsărit de Bug,
Din veşnicia'n care se înjug,
Trezesc îndemnuri de odinioară.

Danil Apostol parcă 'nalţ'o mână,
Ca semn să treacă fraţii Nistrul iar,
Ca să aşeze ţării nou hotar,
Cu România'n veci de veci stăpână.

Pe dealuri, mori de vânt ridică palma,
Vestind în noapte drum de străbătut,
Pe-acolo unde'n veac au mai trecut,
Români cu biruinţele deavalma...

Noi înţelegem inima sub taina
Ce-a coborît ca primăvara'n moină,
Când ascultăm în plângerea din doină,
Chemarea moldoveană din Ucraina.

Noi înţelegem tot trecutu'n care
Ziua de azi, măreţ, se redeşteaptă,
Şi am pornit la judecată dreaptă,
Pe drum străbun, la vechile hotare.

&& În "Iconarul" dlui Posteucă din "Drum" Martie 1968,- alături de inevitabilele plânsete, căşunate de-o "sfântă chemare", de "sfânta revoltă" pentru "sfânta dreptate",- găsim, pomenită de patru ori, şi "sfânta nebunie": printre victimele ei e biblioteca din Freiburg, "izvorîtă din sfânta nebunie a unui compatriot". Ţintitu-s'a a ni se da, cu întârziere, şi explicaţia unor recente "gesturi"?..

Dar dacă cel ce iese cu paru'n drum, posedatul denunţurilor, e considerat de dl Posteucă ca "luptător şi preot al literelor româneşti", în schimb de Antonescu, care a luptat şi a căzut pentru Basarabia şi Bucovina, acelaş domn Posteucă, care liturghiseşte permanent, e în continuu taifas cu Dumnezeu şi gândeşte numai "cu inima", ne spune, în "Drum"-ul următor(unde se vorbeşte pe larg de acţiunea dela New York pentru Basarabia şi Bucovina), că n'ar fi decât "Cânele Roşu, cea mai grotescă cizmă militară pe care a văzut-o istoria"! Să mai întrebăm dacă tovarăşii de "Drum", dnii Novac şi Cârjă, or fi şi dânşii de aceeaşi părere?...

&& Monseniorul Oct. Bârlea a făcut de curând o călătorie în Statele Unite, în vederea organizării congresului Societăţii Academice Române, din 1969, în America.

CALENDAR NAȚIONAL

1 Apr.1816: Alexandru I către mitropolitul Chișinăului, Bodoni, care reușise doar să scadă intensitatea fugii populației basarabene: "Eu vreau ca această provincie așa de roditoare să renască la o viață nouă.. Dorința mea e de a-i da un guvern civilizat, în conformitate cu moravurile și legile sale". Împăratul rugă ca scrisoarea să fie tradusă în românește și citită locuitorilor.

1 Apr.1822: Veniamin Costache scrie din Colincăuți (Hotin), unde se retrăsese din cauza eteriștilor, arhiepiscopului Iov de Ecaterinoslav, să nu-l uite, căci, fugit aproape gol din Moldova, n'are de niciunele.

1 Apr.1843: Se naște, la Iași, Nicu Cazimir, membru la "Junimea".

1 Apr.1905: Moare Ioan Ivanovici, maior și compozitor, născut în Torontal (1848). În țară, ajunge inspector general al muzicilor militare. Printre compozițiile sale: "Valurile Dunării", dedicate d-nei Maria col. Dumitru Damian din Bacău.

1 Apr.1918: Moare, la Sf. Spiridon (Iași), Constantin Creangă, unicul fiu al povestitorului: maior, fabricant de foițe de țigară, restaurator ("Ca la mama acasă"), cofetar, arendaș al grădinei cazinoului din Constanța, n. la Iași, 19 Dec.1860.

1 Apr.1962: Moare în București pictorul Camil Ressu, n. la Galați (1886).

2 Apr.1877: Se naște în Lugoj compozitorul Tiberiu Brediceanu.

4/16 Apr.1877: Kogălniceanu semnează convenția de trecere a trupelor ruse prin țară. Parlamentul o aprobă la 16/28 Aprilie. Prin art.2, Rusia se angaja să respecte integritatea teritorială a României, angajament călcat apoi în picioare.

4 Apr.1904: Ia ființă la Chișinău, din inițiativa prof. Ioan N. Halipa, "Societatea istorică arheologică bisericească".

5 Apr.1937: Moare Elisabeta Cosco, activă în răspândirea industriei casnice românești. Luase parte la expoziții în Italia, Franța, Spania, Germania, Suedia, etc.

7 Apr.1792: Contele Bezborodov transmite țarinei dorința defunctului Potemkin, comunicată arhiepiscopului Ambrozie, de a se constitui în Transnistria o eparhie având ca titular pe vărul său Iov Potemkin, care "știe românește".

7 Apr.1813: Bonaventura Berardi, vicarul episcopiei catolice de Bacău și prefect al Moldovei, către congregația "De Propaganda Fide": "Notific mai întâi restrângerea jurisdicției mele în Moldova prin împărțirea dela Prut la Nistru în urma păcii și, măcar că îmi rămân unii catolici risipiți dincolo, nu mă pot îngriji de ei nici cu obținerea pașaportului, pentrucă din motiv de ciumă -decretată de ruși pentru a împiedica fuga populației din Basarabia- trecerea e complet închisă".

8 Apr.1885: Moare, în București, C.A.Rosetti, om politic, născut în 1816.

8 Apr.1917: Moare Ioan Tanoviceanu, prof. la Univ. din Iași și București, n.1858.

9 Apr.1654: Moare Matei Basarab. Pe piatra de mormânt, la Arnota: "Aici zace Matei Basarab, prin harul lui Dumnezeu odinioară stăpân și voevod al Țării Românești, bărbat înțelept, prea viteaz și milostiv; al multor biserici și mânăstiri întemeietor și înnoitor; niciodată biruit în lupte, al multor încălcări purtător prea vestit de biruință; vrășmașilor înfricoșător, prietenilor ocrotitor, al țării sale înavuțitor, carele cu mare avuție și cu toată îmbelșugarea în pace și liniște a domnit douăzeci și doi de ani; a adormit întru Domnul în adâncimea anilor, în anul Domnului 1654, în cinstite bătrânețe". (Tocilescu)

9 Apr.1657: Constantin Vodă Șerban desființează corpul Seimenilor.

11 Apr.1559: Alexandru Lăpușneanu dăruește mânăstirii Căpriana din Basarabia, pentru pomenirea tatălui său Bogdan, fiul lui Ștefan cel Mare, moșiile Lozeni, Preajolteni, Onești, Sadova, Băliceni, Luceni, Vorniceni, Dumeni, Glăvășeni, Bisericani și Purcenii de Jos, plus niște vii la Cotnari.

11 Apr.1868: Moare episcopul Calinic al Râmnicului, născut în 1787.

12 Apr.1457: Ștefan cel Mare învinge, la Joldea, pe Petru Aron, ucigașul tatălui său, care fuge în Polonia. "Și astfel bulucitu-s'au a daoua oară Petru Vodă" (Ureche)

13 Apr.1818: Moare, la Iași, Bonaventura Berardi, ultimul episcop catolic de Bacău.

13 Apr.1887: Se naște, în Bârlad, pictorul N.N. Tonitză. + 26.2.1940, București.

15 Apr.1878: Se naște, în Brașov, Ștefan I. Bogdan, frate cu Ioan și Gh.B. Duică, profesor universitar și om politic.

15 Apr.1879: Se naște, în Prilep (Macedonia), dintr'o familie de negustori, prof. Theodor Capidan, elev al lui Weigand. Moare la 1 Sept.1953, în București.

16 Apr.1840: Se naște Iorgu Liteanu-Vârnav, om politic.

18 Apr.1806: Se naște, în Timișoara, medicul Pavel Vasici, naționalist. Cu Vârnav și Episcopescu, e întemeietorul terminologiei medicale românești. + 3 Iulie 1881.

19 Apr.1836: Se naște, în Iași, Gheorghe Greceanu, junimist. + 21 Nov.1878

19 Apr.1847: Se naște în Tecuci, fiu de protopop, Calistrat Hogaș. + 28.8.1917, la Roman.

18 Apr.1839: Moare, în Caransebeş, Ioan Tomici, profesor de teologie la Vârşeţ, organizator al şcoalelor române dela graniţă, născut în Varadia(1772).
18 Apr.1917: Peste 10.000 de basarabeni, întruniţi la Odesa, cer, în special, autonomia Basarabiei.
18 Apr.1924: Moare compozitorul Gh.Ştefănescu, născut la 12 Dec.1843, Bucureşti.
19-25 Apr.1917: Congresul eparhial din Chişinău, la care participă 250 de clerici şi laici, cere "autonomia bisericii din Basarabia şi pe această bază să se înfiinţeze o mitropolie română basarabeană cu un arhiepiscop şi episcopi aleşi din rândurile moldovenilor basarabeni de către congresele eparhiale ale acestei arhiepiscopii şi limba întrebuinţată în biserică şi şcoală să fie cea moldovenească
19-23 Apr.1925: "Congresul moldovenesc" elaborează Constituţia şi fixează frontierele "Republicii Moldoveneşti" de peste Nistru.
20 Apr.1862: Se naşte, în Neagra/Munţii Apuseni, George Candrea. Învăţător în Câmpeni, a studiat la Bucureşti, Viena, Graz şi Strasburg, unde, în 1894, a obţinut, cu teza "Der Begriff des Erhabenen bei Burke und Kant", titlul de doctor în filosofie. A publicat, la Bucureşti, cu Teofil Frâncu: Rotacismul la Moţi şi Istrieni(1886); Românii din Munţii Apuseni(1888). Osândit de unguri la 2 ani închisoare, fuge în România. Moare în 1903. A fost naşul d-nei Lucia Popovici...
21 Apr.1800: Alexandru Vodă Moruzi, la rugămintea mitropolitului Dositei Filitis, scuteşte pe Mincu din Gârdeşti/Vâlcea, dascăl de zugrăveală, de dări.
21 Apr/3 Mai 1877: Turcii bombardează Brăila.
22 Apr.1816: Se naşte, în Burdujeni, pictorul Gh.Bardasare-Panaiteanu. + 1900.
22 Apr.1821: Patriarhul Grigore din Constantinopol e spânzurat, de turci, în ziua de Paşti şi expus 3 zile.
22 Aprilie 1967: Prinţesa Ileana intră în monahism sub numele de Alexandra.
23 Apr.1865: Se naşte, în Câmpulung/Muscel, Mihail C.Vlădescu, botanist.
23 Apr.1867: Un incendiu aduce stricăciuni mânăstirii din Curtea de Argeş.
23 Apr.1872: Se naşte, în Bucureşti, prof. Alex. Tzigara-Samurcaş.
23 Apr.1894: Se naşte, în Drăgăşani, Gib Mihăescu. Moare la 17 Oct.1935.
24 Apr.1794: Se naşte, în Iaşi, Mihail Sturza. Se spune că el a deschis evreilor, în schimbul a 40.000 galbeni, porţile Moldovei.
24 Apr.1879: Se naşte, în Ialomiţa, prof. Virgil I. Bărbat. Moare la Cluj, 23.11.1931.
25 Apr.1773: La propunerea mitropolitului Moldovei, contele Rumianţev, şeful administraţiei ruseşti în Principatele ocupate, admite trecerea regiunii Hotin sub episcopia de Rădăuţi, a părţilor sudice(Ismail, Reni, Chilia, Cetatea Albă, Tighina şi Bugeac) sub episcopia de Huşi, şi a Brăilei sub episcopia de Buzău; dar, cu pacea dela Cuciuc Cainargi(1774), aceste regiuni se reîntorc sub ascultarea episcopului de Hotin şi a mitropolitului de Proilavia.
25 Apr.1845: Se naşte, în R.Vâlcea, Valerian Urseanu, prof. şi om politic, + 1926.
25 Apr.1875: Moare generalul Gheorghe Magheru, născut în Craiova(1804).
25 Apr.1879: Se naşte, în Lugoj, Caius Brediceanu, om politic.
26 Apr/8 Mai 1877: Turcii bombardează Calafat, Bechet, Olteniţa şi Călăraşi.
26 Apr/9 Mai 1918: Moare, la Bucureşti, Gheorghe Coşbuc.
27 Apr.1848: Se naşte, la Budapesta, Bonifaciu Florescu, profesor şi ziarist.
27 Apr.1868: Se naşte Ion Atanasiu, fondatorul fiziologiei experimentale româneşti. Moare la 20 Iulie 1926.
28 Apr.1818: Alexandru I soseşte dela Varşovia la Chişinău, cu Capo d'Istria.
30 Apr.1822: Se naşte, în Miercurea Sibiului, Ilie Măcelaru, luptător politic. A încercat să vorbească în parlamentul din Budapesta româneşte.. + la Sibiu, 1891.
30 Apr/12 Mai 1866: Plecat în ajun din Düsseldorf, Prinţul Carol ia trenul la Freiburg spre Zürich, în drum spre România.

1 Mai 1648: Vasile Lupu începe refacerea bisericii "Sf. Nicolae" din Chilia, acum raia, zidită de Ştefan cel Mare. Lucrul se va termina la 1 Mai 1658.
1 Mai 1866: Se naşte, în Bucureşti, Nestor Urechia, fiul lui V.A.Urechia, inginer şi scriitor: Zânele din Valea Cerbului, Vraja Bucegilor, etc. Moare în 1931.
1 Mai 1885: Moare în Bucureşti, la 75 ani, prof. Ioan Zalomit.
1 Mai 1886: Se naşte, în Udeşti/Suceava, poetul Gabriel Rotică.
1 Mai 1934: Moare, la 59 ani, Paul Zarifopol.
1 Mai 1967: Moare în exil, la Freising, George Racoveanu, teolog şi gazetar, născut la 10 Febr.1900 în Craguesti/Mehedinţi.
3 Mai 1896: Moare, la Herendeşti, Victor Vlad Delamarina.
4 Mai 1617: Radu Mihnea înzestrează mânăstirii Râşca satul Ustia(Orhei).
4 Mai 1856: Se naşte, la Deleni(Botoşani), fiu de preot, Theodor Sperantia.
4 Mai 1955: Moare, la Paris, George Enescu. E îngropat la "Père Lachaise".

5 Mai 1890: Se naşte,în Cruşova/Macedonia,medicul Sterie Petraşincu.
5 Mai 1818: Patriarhul Ticon al Rusiei protestează pe lângă mitropolitul Pimen al Moldovei contra alipirii bisericeşti a Basarabiei la Moldova fără aprobarea sinodului rusesc,deşi era doar o revenire la legalitatea ruptă în 1812.
6 Mai 1891: Se naşte,în Focşani,George Enacovici,profesor.
6 Mai 1961: Moare,în Cluj,Lucian Blaga,născut la 9 Mai 1895 în Lancrăm.
7 Mai 1855: Gheorghe Bariţ,în "Gazeta Transilvaniei": "Principatelor li se cuvine şi le trebuie înlăuntru o neatârnare cu totul suverană,proprie,naţională a lor.. şi să se unească într'un singur stat românesc".
7 Mai 1865: Moare filologul Porfiriu Dimitrovici(Dimitroviţă),n.Cernăuţi,1801. Cunoştea vreo 12 limbi,încă de pe la 1826 scria româneşte cu litere latine.
8/20 Mai 1866: Prinţul Carol,având paşaport elveţian(Karl Hettingen),ia vaporul dela Baziaş la T.Severin,unde ajunge pe la 5 d.m. A doua zi dimineaţa era la Craiova,la prânz la Slatina,pe la 5 1/2 la Piteşti,seara la Goleşti - unde a şi mas peste noapte.Mai erau acì I.Brătianu,I.Ghica,Dem.Sturza,familia Golescu,etc.
8 Mai 1884: Moare Mihail Sturza.
10 Mai 1939: Moare,în Bucureşti,Adela Xenopol,fiica istoricului,scriitoare.A înfiinţat revistele "Românca" în 1895 şi "Dochia" în 1896.
11 Mai 1865: Cuza sancţionează legea pentru numirea de mitropoliţi şi episcopi.
12/24 Mai 1848: Silit,după eşecul revoluţiei,să fugă din Moldova,Alecsandri scrie,la Braşov,"Prinţipiile noastre pentru reformarea patriei": 1/Desfiinţarea boerescului şi a orice alte dări a locuitorilor săteni către proprietari. 2/Ridicarea beilicurilor,a lucrului şoselilor şi a tuturor împovărărilor fără plată către stăpânire. 3/Împroprietărirea locuitorilor săteni fără nici o răscumpărare din partea lor. 4/Nimicirea tuturor privilegiilor şi prin urmare: deopotriva purtare a sarcinilor statului de către tot poporul în de obştie,precum şi deopotriva împărtăşire a lui la toate driturile politice şi ţivile. 5/Întemeierea instituţiilor ţării pe prinţipiile de libertate,de egalitate şi de frăţietate,dezvoltate în toată întinderea lor. 6/Unirea Moldovei şi a Valahiei,într'un singur stat neatârnat românesc.
12 Mai 1877: Amiralul Ion Murgescu scufundă cu o torpilă,de pe bordul vedetei "Rândunica",în lupta navală dela Măcin,nava otomană de război "Hivzzi Ramman".
13 Mai 1923: Instalarea,la Bălţi,a noului episcop de Hotin,Visarion Puiu.
13 Mai 1936: Moare,în Geneva,Alexandru Donici,născut în Chişinău(1887).
14 Mai 1957: Moare Camil Petrescu,născut la 22 Apr.1894 în Bucureşti.
16/28 Mai 1863: Moare pe valea Almaşului,în căruţa nepotului Ion Maniu,care venise să-l aducă dela Iaşi la Sălaj,Simion Bărnuţiu.
16 Mai 1912: Împlinindu-se 100 de ani dela răpirea Basarabiei,arhiepiscopul Serafim Ciciagov slujeşte în catedrala din Chişinău un Te Deum,de faţă fiind întreagă familia ţarului.În toiul discursului său exaltat,Serafim leşină din cauza căldurii şi cade jos...
17 Mai 1954: Moare la Jilava,la 81 ani,monseniorul Vladimir Ghica.
18 Mai 1820: Se naşte,la Vaşad(Bihor),mitropolitul unit Ioan Vancea(1868/92).
19 Mai 1887: Se naşte,la Casâncea/Tulcea,sculptorul Ioan Jalea.
21 Mai 1918: Moare,în Bucureşti,sculptorul Ştefan Ionescu-Valbudea,n.15.8.1856.
22 Mai 1808: Bodoni depune la Iaşi,în faţa prinţului Prozorovski,jurământul ca exarh al Moldovei,Munteniei şi Basarabiei.
22 Mai 1881: Se naşte,în Ploeşti,Istrate Micescu.
22 Mai 1936: Moare,în Bucureşti,luptătorul naţionalist ing.Alex.Florescu.
24 Mai 1859: Se naşte,în Bârlad,medicul Alexandru Tuduri-Şaabner.
24 Mai 1899: Se naşte,la Viena,arhitectul Matei Cantacuzino. + 1.11.1960,Iaşi.
24 Mai 1906: Iese la Chişinău,cu litere cirilice,"Basarabia".organ al partidului român democrat(av.Gavriliţă,Halipa,Pelivan).Încetează la 11 Martie 1907.
24 Mai 1948: Justinian Marina e "ales" patriarh al României.
27 Mai 1828: Nicolae I supraveghează,lângă Ismail,trecerea trupelor ruseşti peste Dunăre.Pe acest loc construeşte el,în 1835,schitul Terapont.
27 Mai 1903: Moare la Bârlad(unde se născuse,1858),Gh.D.Palade,om politic.
29 Mai 1873: E înmormântat,la Ruginoasa,Domnitorul Cuza.
30 Mai 1814: Vicarul episcopiei catolice din Bacău,Bonaventura Berardi,către congregaţia "De Propaganda Fide": "Foamea sau lipsa e ceeace ne strâmtorează mai mult şi se teme că vom continua a suferi.Prima ei cauză a fost desmembrarea unei jumătăţi din provincie,şi anume a celei mai roditoare,dincolo de rîul Prut,până la Nistru,pe care au luat-o ruşii când cu pacea.Din acea parte venea abundenţa vitelor de orice fel,a grânelor,a cerei şi a mierei şi,de când au luat-o ruşii,

au închis comerţul aşa fel că nimic sau prea puţin lasă să iasă în restul Moldovei,şi acel puţin la preţuri foarte mari".Întreabă cum să procedeze cu catolicii rămaşi în Basarabia răpită.

30 Mai 1866: Se naşte,în Ciclova Montană/Caraş,Gh.Jianu,profesor şi ziarist.

30 Mai 1894: Se naşte,în Bucureşti,Ecaterina Caragiale,fiica scriitorului.

1 Iunie 1913: Se naşte,în Bucureşti,compozitorul Constantin Silvestri,dirijor.

1-8 Iunie 1935: Conferinţa română ortodoxă - anglicană cercetează,la Bucureşti, deosebirile dogmatice dintre cele două biserici.

2 Iunie 1392: E martirizat,la Cetatea Albă,Sf.Ioan cel Nou din Trapezunt.

2 Iunie 1648: Patriarhul ecumenic Ioannikios II permite călugărilor din Karakallos(Sf.Munte) să repare biserica "Sf.Nicolae" din Ismail,pe care o înalţă la rangul de stavropighie.

2 Iunie 1882: Se naşte,la Piteşti,Ioan Antonescu.

2 Iunie 1892: Moare la Iaşi,unde se născuse(1832),prof.Grigore Cobălcescu.

2 Iunie 1937: Moare,la Braşov,Iosif Blaga,directorul liceului "Şaguna",n.1864.

4 Iunie 1925: Moare,la Cluj,compozitorul Gh.Dima,n.20 Oct.1847 la Braşov.

4 Iunie 1958: Moare,în Spania,aviatorul Bâzu Cantacuzino.

5 Iunie 1918: Moare,la Iaşi,Aristiţa Romanescu,artistă,fiică nelegitimă a artistului C.Demetriade şi a artistei Raluca Stavrescu,n.la 24 Dec.1854,Craiova.

6/7 Iunie(sau 16/17 Iunie st.n.)1716: E ucis la Constantinopol,cu fiul Ştefan, fost Domn al Munteniei(1714-1716),Stolnicul Constantin Cantacuzino,fiu al postelnicului Constantin şi al Elinei,fiica Domnitorului Radu Şerban(1602-1611),primul nostru istoric şi cartograf,căsătorit cu Saftă Buhuş,boeroaică din Moldova.În "Istoria Ţării Rumâneşti întru care să cuprinde numele ei cel dintâi şi cine au fost lăcuitorii ei",care începe cu Dacii şi se opreşte la portretul lui Atila,susţine unitatea Românilor de pretutindeni: "Iar noi într'alt chip de ai noştri de toţi,câţi sânt rumâni,ţinem şi credem,adeverindu-ne din mai aleşii şi mai adeveriţii bătrâni istorici,şi de alţii mai încoace,că valahii,cum le zic ei,iar noi rumânii,sântem adevăraţi romani şi aleşi romani în credinţă şi bărbăţie,din care Ulpie Traian i-au aşezat aici în urma lui Decheval.. Însă,rumânii să înţeleg nu numai ceştia de aici,ci şi cei din Ardeal,cari încă şi mai neaoşi sânt,şi moldovenii,şi toţi câţi şi într'altă parte să află şi au această limbă.. că toţi aceştia dintr'o fântână au izvorît şi cură".

6 Iunie 1883: Moare Ciprian Porumbescu,născut la Stupca,2 Oct.1854.

6 Iunie 1894: Se naşte,în Selişte/Arad,compozitorul Sabin V.Drăgoi.

8 Iunie 1890(1892?): Moare Dumitru Brătianu,născut la Piteşti(1818).

10 Iunie 1896: Se naşte,în Slatina,Alexandru Busuioceanu. + 23.3.1961,Madrid.

10 Iunie 1898: Moare,la Govora,Constantin Esarcu.N.5.11.1836,Bucureşti.

11 Iunie 1761: Const.Mavrocordat îşi vinde biblioteca din C-pol,în care se găseau foarte multe cărţi aduse de tatăl său dela mânăstirile şi bibliotecile particulare din Ţara Românească.

12 Iunie 1859: Încep lucrările comisiei pentru secularizarea averilor Bisericii.

13 Iunie 1838: Se naşte,în R.Vâlcea,ing.Gheorghe Ion Lahovari,scriitor. + 1909.

13 Iunie 1868: Se naşte,în Bucureşti,violistul Dimitrie Dinicu. + 11.4.1936.

14 Iunie 1582: Se termină de tipărit,la Orăştie,Palia în româneşte.

14 Iunie 1847: Se naşte,la Steiu/Biharia,Moise Popovici(Miron Pompiliu,junimist,prieten cu Eminescu.Moare la Iaşi,30 Nov.1897,şi e îngropat la "Eternitatea".

14 Iunie 1875: Se naşte,în Fălticeni,Ioan Dragoslav.Moare la 4 Mai 1928.

15 Iunie 1841: Se naşte generalul Serge Băicoianu.

16 Iunie 1821: Dimitrie Sulima devine arhiepiscop al Basarabiei.

17 Iunie 1888: Se naşte,în Solca/Suceava,publicistul Ilie E.Torouţiu.

19 Iunie 1878: Congresul din Berlin ascultă pe delegaţii români,I.Brătianu şi M.Kogălniceanu,cari protestează contra răpirii sudului Basarabiei şi a dreptului de trecere a ruşilor prin România spre Bulgaria.Congresul a legat recunoaşterea independenţei României de acordarea egalităţii de drepturi evreilor.

22 Iunie 1963: Moare,în Grandson/Vaud(Elveţia),Nicolae Lahovary,om politic.

24 Iunie 1585: Istoricul francez Iacob Bongars,în drum spre C-pol,ajunge,peste Satu Mare,Alba Iulia,Sibiu,Braşov şi Râşnov,la Bran,unde e găzduit în castel.La Bucureşti soseşte,peste Târgovişte,la 27 Iunie; a doua zi e primit de Mihnea Vodă,către care avea scrisori de prezentare dela Albert Huett,judele Sibiului.

24 Iunie 1776: Mitropolitul Ioachim de Proilavia hirotoneşte preot pentru satul Pasiţel,Transnistria,pe un Gherasim Tocovschi; acesta însă trebui curând să părăsească satul,"pentru că nu cunoştea limba română"...

25 Iunie 1918: Episcopul de Huşi, Nicodim Munteanu, e numit locţiitor al eparhiei Basarabiei, având ca vicar pe Dionisie Erhan, episcopul de Ismail.
26 Iunie 1919: Rada ucraineană, întrunită la Kiev, recunoaşte unirea Basarabiei cu România; la Bucureşti se transmite următoarea declaraţie: "Guvernul ucrainean declară că nu doreşte, în niciun fel, să pună în discuţie chestiunea fruntariilor actuale între cele două State, şi consideră fluviul Nistru ca o fruntarie definitivă între ele; guvernul ucrainean doreşte să stabilească cele mai bune legături de vecinătate dealungul acestei fruntarii".
27 Iunie 1792: Iacob Stamati, mitropolit al Moldovei din Aprilie, trimite clerului o circulară, în care explică depunerea lui Gabriel Bănulescu-Bodoni.
27 Iunie 1910: Moare profesorul compozitor Dimitrie Cunţan, preot sibian.
22 Iunie 1864: Se naşte, în Şiria/Arad, nepot lui Slavici, Ioan Rusu-Şirianu, ziarist. A murit la 12 Dec. 1909, în Bucureşti.
28 Iunie 1582: Coresi termină de tipărit, la Braşov, Evanghelia cu învăţătură, cea dintâi cazanie în română.
28 Iunie 1899: Moare, în Roman, episcopul Ioanichie Floru.
28 Iunie 1916: Moare paralizat, în spitalul Pantelimon, pictorul Ştefan Luchian.
29 Iunie 1872: Sfinţirea bisericii schitului Bocancea, lângă Bălţi, dependent de mănăstirea Hârjauca (Basarabia).
29 Iunie 1904: Moare scriitorul G. I. Ionescu-Gion, născut la 14 Oct. 1867 - Piteşti.

VOROAVA de Dimitrie Iov

Cu crucea şi cu paloşul în mână,
Cel care'n veacuri a răzbit străinul,
Vă'ntreb, Io Ştefan Voevod ot Putna:
Hatmanii mei, au unde ni-i Hotinul?

Io care'n patru zăci şi şapte lupte
Am pus cu voi acestei ţări temeiul,
Vă'ntreb, Io Ştefan Voevod ot Putna:
Mazilii mei, au unde ni-i Orheiul?

Sângele a curs în râuri, până când
Am întărit hotarele ca roca.
Vă'ntreb, Io Ştefan Voevod ot Putna:
Răzăşii mei, au unde ni-i Soroca?

Prin vitejie am rămas Cel Mare,
Aşa cum scrie'n letopiseţi slova.
Vă'ntreb, Io Ştefan Voevod ot Putna:
Urmaşii mei, au unde ni-i Moldova?

Urmaşii mei! De nu sunteţi voi vrednici,
Voi deştepta pe Tăutu, pe Duma,
Pe Micotă, pe Boldur, pe Moghilă,
Pe toţi acei ce-avură'n leaturi rost
Şi spre ruşinea voastr'a tuturora
Voi întregi cu ei Moldova, cum a fost...

&& Asociaţia Culturală a Românilor din Anglia a întocmit, cu ocazia semicentenarului Unirii Basarabiei, o elegantă şi foarte reuşită broşură comemorativă. Copertele, în culori, reprezintă un sat românesc de pe malul Nistrului, înecat în verdeaţă, şi harta României Mari. Inăuntru: reproducerea unei splendide pagini de propagandă, cu fotografii în culori, a oficiului de turism moscovit, privind Chişinăul, în care însă nu se face nicio aluzie la românitatea celor arătate, - încât cineva neavizat ar putea crede că şervetele, vasele de ceramică, bondiţele, fotele, iile, marămile, ar fi de origină... sovietică; opiniile lui Engels, Marx, Mao Ţe şi Churchill despre românitatea Basarabiei; hărţi ale vechei Moldove, din 1700 şi 1788; patru hărţi etnice, cu răspândirea românească dela Prut la Pacific; liceul "Donici" şi statuia lui Ştefan cel Mare din Chişinău; cetatea Hotin; pecetia lui Mihai Viteazul, inscripţia dela Cetatea Albă (1438); istoricul, cu statistici, al problemei Basarabiei; "apelurile" sovietice pentru "voluntari" basarabeni în Siberia; proteste contra deslipirii Basarabiei, din 1940 - Maniu, Brătianu, Iorga - până azi; hotărîrea "Sfatului Ţării" din Chişinău, la 27 Martie 1918, şi confirmarea Unirii de către "Rada" ucraineană din Kiev (26 Iunie 1919); etc.

Fiind broşura în limba engleză, ar fi foarte nimerit dacă Românii din America şi-ar procura-o într'un număr cât mai mare, pentru a o trimite la toţi oamenii politici, la toate bibliotecile şi ziarele americane. Costă 5 şilingi şi se poate comandă la: British-Romanian Association - 9 Wimpole Street - LONDON W 1 - Anglia.

&& Din vechea clasă, naţionalistă şi politică, a ţării, mai trăesc, sigur, profesorul Ioan Petrovici şi Pantelimon Halipa. Ambii, în Capitală. Ultimul, conducător în "Sfatul Ţării" din Chişinău, care acum 50 de ani a decis unirea Basarabiei, a ţinut într'o biserică din Bucureşti, Duminică 24 Martie 1968, o "predică", în care a cătat să dea ascultătorilor curaj: "căci românu'n veci nu piere"...

&& ATENŢIUNE! Rugăm pe cititorii noştri, şi publicaţiile de schimb, să ia notă de noua adresă a VETREI: 78 Freiburg - Erbprinzenstr. 17 - Germania.-

&& Împlinindu-se 50 de ani dela Unirea Basarabiei, o impunătoare masă de Români din Statele Unite şi Canada s'a întrunit Duminică 24 Martie, la New York, unde, după parastasul din biserica "Sf. Dumitru" pentru victimele comunismului din Basarabia, Bucovina, Herţa şi Transnistria şi pentru cei căzuţi în războiul de liberare a acestor ţinuturi, a defilat, în convoi de maşini cu placarde de protest şi steaguri române şi americane, pe principalele străzi ale oraşului, cu opriri la sediul Naţiunilor Unite, la ambasada sovietică şi la misiunea "română", pentru depunerea unor memorii semnate de Români din toată lumea liberă, în care, enumerându-se temeiurile drepturilor noastre asupra provinciilor răpite, se cerea restituirea lor, încetarea deportărilor, liberarea deportaţilor - şi a prizonierilor ce se află încă în Rusia. Seara a avut loc o şedinţă festivă, la care au vorbit dnii dr Ion Cârjă, George Roman, Mircea Banciu, Chirilă Ciuntu, dr Posteucă, Hojbotă, N. Aristide.

Memoriul a fost semnat, printre alţii, de episcopii Cristea şi T. Ionescu, preoţii Iuliu Aron, Graţian, Haţegan, D. Mihăescu, Gh. Pop, Rusu, Userin, Zelea, Zmed, Gabriel Ivaşcu, mons. Bârlea; apoi Faust Brădescu, Victor Carâp, Roth-Jelescu, Nicu Iancu-Pătlinişanu (Brazilia), Gh. Bălaşu, Hojbotă, Ciuntu, Fonta, Axeniuc (Canada), Eugen Bârsan, Bocioagă, Basarabescu, fraţii Cârjă, Ciufecu, Pascal Marcu, Moussou, Aristide Nicolae, Novac, Ilie Olteanu, Posteucă, Popescu-Botoşani, Gh. Roman, Safirescu, Nicolae Tecău, Teodoru, Petre Ţintoiu, Eglantina Daschievici, Emil Onaca, Doina Riscutta, Cezar Teodorescu, Arsin, Grefsorean, Priscila Kisilencu, Jovin, I. Teodorescu-Făget (Statele Unite), general Chirnoagă, M. Korne (Franţa), I. V. Emilian, P. Vălimăreanu (Germania), Untaru (Australia), Fleşeriu, V. Iasinschi, N. Dumitrescu, Sima, Gh. Costea (Spania), Raţiu (Anglia), Popinciuc (Argentina), etc.

&& Camaradul Humiţă, nepot al căpitanului -moţ- Şiancu, a făcut în America un comitet pentru salvarea financiară a.. Israelului, - fapt comentat de dl N. Şeitan şi semnalat şi de noi într'un număr trecut. Răspunsul nu-l cunoaştem, dar ne-a sosit răspunsul la răspuns: "Îmi scrii în calitate de cetăţean american - spune dl Şeitan. Te mândreşti cu vechimea din partidul democrat american, la a cărui conducere s'au perindat Roosevelt şi Truman, cei cari au împins America în război, cari au distrus Europa, au salvat Rusia comunistă, au ajutat-o să ajungă mare putere şi ne-au dat pe mâna ei. Făcându-te "democrat", ne reproşezi că suntem antisemiţi... Legionarii, după d-ta, "trăesc încă în exagerări exaltate, dublate de încăpăţânarea şi mândria care nu-i lasă să vadă realitatea din jurul lor". Cu asemenea atitudini, Americanii vor crede că osteneşti să ajungi un "bun democrat"; iar Românii, deceptionaţi, vor constata că, în dorinţa de a ajunge să te adaptezi, ai pierdut contactul cu rădăcina naţională. O primă dovadă este că, pentru d-ta, respectul trecutului înseamnă medievalism... Te-am văzut înregistrat în Almanahul Lingvistic. Afară de poză, firesc ar fi fost să văd şi niscaiva lucrări de lingvistică, pentru că nu-i corect să te afişezi drept lingvist numai fiindcă ai fost paznicul unei expoziţii din această specialitate". Oricum ar fi, camaradul Humiţă a avut "fler", părăsind un drum spinos pentru altul ce-i va aduce, sigur, un "viitor de aur"...

&& Împlinindu-se, la 27 Martie, 50 de ani dela Unirea Basarabiei, pr. D. Em. Popa a oficiat, la capela Universităţii din Freiburg, un parastas pentru Basarabenii şi toţi Românii căzuţi în slujba dreptei cauze.

&& "Der Christliche Osten", Würzburg, XXIII (1968), 1, arată organizarea de azi a Bisericii Române, cu patriarhie, mitropolii la Iaşi, Sibiu, Craiova, Timişoara, episcopii la Râmnic, Buzău, Galaţi, Roman, Cluj, Oradea, Arad, şi respectivii titulari. Pe o pagină întreagă e chipul patriarhului Justinian; pe altele: Mitropolia din Timişoara, cu trei picturi interioare, mânăstirile Tismana şi Neamţ.

Din organizarea Bisericii Ruse, vedem că nu mai puţin de 11 sedii episcopale sunt vacante, unele din 1948 şi 1949!; dar credem că nu din lipsa, în pravoslavnica Rusie, de poftitori la vlădicie... La Chişinău mitropolit e, din 1949, un Nectarie Grigoriev, care nu pare deloc "moldovean", deşi "republica moldovenească" se laudă a fi grozav de "autonomă". La Cernăuţi episcop e, din Octombrie 1967, un Feodosie Prociuk, tot spiţă de "răzeş", precum se vede. La Odesa e, din Mai 1965, arhiepiscop Serghie Petrov. La Kameniţa Podoliei, loc vacant.

&& Franz Höller publică, în "Christ und Welt" (18 Febr. 68), un entuziast articol despre mânăstirile din nordul Moldovei, oprindu-se mai ales la Voroneţ, a cărei fotografie, cu "Judecata de apoi", e redată pe trei coloane.

&& Nichifor Crainic se arată convins, în "Glasul" ălora, că "Epoca noastră e cea mai mare din câte a trăit acest popor. Ea are scriitori şi artişti cetăţeni". Şi-atunci, de ce l-o fi băgat la zdup?...

DIN ZIARE,CĂRŢI,REVISTE

* Guy Hostert,în "Exil et Liberté",Febr.1968: Regimul comunist nu poate conveni decât roboţilor.La 50 de ani dela fundarea sa,el contestă încă omului dreptul de a se exprima liber.Un comunist conştient de datoriile sale refuză să gândească singur.De ce s'ar îngriji el de asta,când partidul îl dispensează de această grijă,invitându-l să se conforme părerilor standard elaborate de gânditori infailibili şi patentaţi în regulă? Şi,pentru a perfecţiona sistemul şi a pune pe om la adăpost de orice contagiune streină,s'a ridicat în jurul lui o barieră de tăcere,care îl menţine în ignorarea lumii exterioare.Niciodată nebunia omenească nu fusese împinsă atât de departe.

* Il Resto del Carlino,4 Febr.1968: Episcopul catolic Adolf John Paschang a murit azi dimineaţă,la 72 ani,într'un spital din Hong-Kong,unde de zece ani se afla internat în urma torturilor suferite dela comuniştii chinezi.Născut în Statele Unite,Paschang fu hirotonit preot în 1921,şi îndată merse ca misionar în China.Când comuniştii puseră mâna pe China meridională,îl arestară şi încercară să-i stoarcă 40.000 dolari.Episcopul refuză să plătească.Atunci comuniştii îl supuseră unui proces public,în cursul căruia îl obligară să meargă în genunchi pe pietre ascuţite în faţa mulţimii din Kongmoon.Câteva persoane ieşiră din mulţime şi îl loviră repetat.Procesul public dură 3 zile.A patra zi comuniştii îl târîră pe străzi cu mâinile şi picioarele legate.. In Iunie 1952,la 3 ani dela arestare,episcopul fu dus la graniţa coloniei portugheze din Macao şi lăsat în voia soartei.

* Horia Roman,Le jeu de la mort,în "Bulletin européen",Roma,Aprilie 1968: ..Când te gândeşti la crimele săvârşite de regimurile comuniste în Europa orientală în ultimii 20 de ani,înainte şi după Stalin,la sutele de mii de oameni de gândire şi acţiune de peste cortina de fier,oameni cari,ca King,erau idealişti iubitori ai libertăţii şi demnităţii popoarelor lor,- când te gândeşti că nu un nebun fanatic ci magistratura organizată a Statului i-a asasinat legal pentru a-i declara astăzi legal inocenţi - când te gândeşti că niciunul din asasinii lor n'a fost pedepsit - atunci în adevăr te consolezi puţin că moartea lui King a ridicat cel puţin un val de indignare şi deslănţuit în toată lumea civilizată un sentiment de mişcată solidaritate pentru el şi cauza lui.

În legătură cu asasinatele de dincolo de cortină,noi nu vom face decât un singur nume: al lui Jan Masaryk,"sinucis" la 10 Martie 1948 de sicarii Kremlinului.Lupta sa era şi ea,pentru el,dreaptă.Şi el îşi iubea poporul ca Luther King. Dar pentru morţii din Europa orientală,oameni politici,scriitori,preoţi,militari şi studenţi,n'a existat pân'acum nici măcar consolarea unei solidarităţi omeneşti comune.Ei s'au stins în umbră,în macabra linişte a închisorilor.Fără ca cineva să vorbească de ei,fără rugăciuni,fără morminte.

* Martin Schulze,în "Frankfurter Rundschau",3 Mai 1968: "Destalinizarea" -după congresul al XX-lea al partidului comunist sovietic,1956- echivala practic cu repunerea în discuţie a hegemoniei sovietice.In timp ce Polonia în 1956 şi astăzi Cehoslovacia se crezură în datorie de a-şi regla contradicţiile interne, Românii întreprinseră mai întâi o vastă revizuire pe plan extern.Dacă Românii şi Cehoslovacii n'au înregistrat decât un succes modest,e pentrucă n'au sucombat ideii de a voi să ducă frontal cele două operaţii.Multă vreme s'a avut impresia că secretarul general al partidului comunist român,dl Ceauşescu,se gândea numai să obţină oarecare libertate de manevră în politica externă.Sigur,abilul tactician care e dl Ceauşescu nu putea să nu vadă pericolul ce reprezenta prăpastia din ce în ce mai mare dintre o politică externă raţională şi o politică internă ideologizată la exces.Se înţelege mai bine atunci că dl Ceauşescu a decis să întreprindă marile reforme interne din clipa în care particulara poziţie a politicei sale externe în sânul Comeconului şi al pactului dela Varşovia nu mai putea fi serios repusă în discuţie de Sovietici.Aceasta începu cu politica culturală, primele semne de descentralizare a aparatului administrativ şi economic,reducerea atotputerniciei serviciilor securităţii Statului,reforma justiţiei,pentru a se termina cu o politică de informare foarte obiectivă asupra evenimentelor poloneze şi cehoslovace.

Totul făcea deci să se creadă că la Bucureşti era aproape ziua în care avea să înceapă liberalizarea vieţii interne în România,ultimul bastion al staliniştilor.E ceeace s'a întâmplat şi,în situaţia din România,această operaţie are efectul unui trăznet.O comisie de anchetă a Comitetului Central a acuzat pe Gheorghiu-

Dej,secretarul general al partidului,decedat în 1965,de a fi comis grave abuzuri. Se poate închipui importanţa spectaculară a acestui verdict când se ştie că Gheorghiu-Dej fu celebrat,nu numai de tovarăşii de partid,dar de poporul întreg,ca erou naţional care liberase abil România din strânsoarea sovietică.Această decisivă ruptură de trecutul stalinist e de o importanţă considerabilă pentru viitorul României.Dar ceeace ne interesează sunt urmările imediate.Considerat ca principalul responsabil de aceste abuzuri,Al.Drăghici,membru în Prezidium,a fost destituit din toate funcţiile sale în sânul partidului şi n'ar putea întârzia să-şi piardă şi postul de vicepreşedinte al Consiliului.Comunicatul Comitetului Central afirmă în tot cazul că nimeni n'are drept să abuzeze de funcţiile sale în sânul partidului pentru a violà legea.Trebue totuşi să amintim,în această privinţă,că legile formulate în sensul partidului nu lasă întotdeauna decât un slab loc drepturilor fundamentale ale cetăţeanului,mai ales posibilităţii unei discuţii categorice şi deschise asupra problemelor arzătoare.

Ar fi un succes politic fără precedent dacă dl Ceauşescu ar reuşi să completeze independenţa României pe plan extern prin democratizarea vieţii interne.El nu-şi va putea urma mult timp noua politică externă decât dacă poate contà în situaţiile critice pe simpatiile unui popor care-l urmează nu pentru că el e la putere,ci pentru că vede în el pe promotorul unui socialism democrat şi al unei vieţi mai bune.Pare,cel puţin pentru moment,că Bucureştiul a trecut o etapă decisivă spre garanţia libertăţilor democrate într'o Românie nouă.

* Rudolf Mongold,A 20-a aniversare a Statului Israel,în "Hannoversche Presse", 3 Mai 1968: După milenii de persecuţie şi umilire,Statul evreesc... nu-i încă acel pământ biblic din care "curge lapte şi miere".Dimpotrivă: aceşti 20 de ani au văzut curgând lacrimi şi sânge.Lunile de pace se numără pe degetele mânii... Şi neîncetat Israeliţii îşi văd adresat un repros,pe care pe bună dreptate ei îl retrimit în faţa lumii întregi: urmărirea unei politici de anexiune şi opresiune...

Dar ceremoniile aniversării Israelului nu promit nici ele ceva mai bun.Defilarea militară din Ierusalim e o prostie politică,o provocare inutilă.Prin obstinarea sa îndoelnică Israelul şi-a atras pentru a doua oară în spaţiul câtorva săptămâni condamnarea ONUlui,într'un moment în care el ar avea mai multă nevoe de amici decât de tunuri şi tancuri.O armată victorioasă şi o exemplară desvoltare internă(producţia industrială s'a multiplicat,din 1950,de şapte ori,numărul dascălilor a progresat mai iute ca al elevilor),n'ar putea ajunge să garanteze un viitor de durată acestui Stat fără seamăn.

* Prezzolini,"Ideario",în "Borghese",4 Ianuarie 1968:

- In cea mai recentă ediţie din Enciclopedia Britanică dela Londra 13 pagini sunt dedicate Atomului şi numai una Amorului.In ediţia precedentă,din 1935,erau 3 pagini despre Atom şi 11 despre Amor...
- Automobilul ucide în fiecare an în Statele Unite aproape atâtea persoane câte au căzut în războiul din Corea.Totuşi se aude zicând: "nu mai vrem războaie" dar niciodată "nu mai vrem automobile"...
- Motivul personal al abţinerii mele faţă de moda de a trimite urări de Anul Nou porneşte din vechea mea ezitare de a mă asocia la manifestări de amiciţie şi bucurie la dată fixă.Anul Nou începe pentru mine în fiecare zi a anului.Nici stelele din cer,nici stomacul în mine şi nici măcar ziarele de dimineaţă nu-mi spun că de Anul Nou ceva s'a terminat şi ceva a început.Totul merge ca înainte.Stelele mă privesc inexorabile,stomacul aşteaptă să fie umplut şi ziarele continuă aceleaşi istorii.
- Comunismul promisese o viaţă îmbelşugată,şi nu reuşeşte s'o dea; promisese sfârşitul conflictelor între State şi a ieşit conflictul ruso-chinez.Comunismul obţine voturi numai în ţările mintal înapoiate.
- Sub presiunea Conciliului II Vatican se merge spre lichidarea religiei.
- Dacă există ceva iraţional în lume,este democraţia.Ce e mai absurd decât egalitatea oamenilor? Ce-i mai ireal decât drepturile omului,care nu se găsesc nicăieri şi cărora nu le corespunde niciun organ omenesc? Ce-i mai iraţional decât un Stat care impune un examen pentru a conduce automobilul şi nu-l impune pentru cine votează,caşicum a alege cârmuirea Statului ar fi mai uşor decât a alege cârmuirea unei maşini? Ce violează mai mult raţiunea,decât a da dreptul de vot ignoranţilor,nebunilor,pungaşilor,beţivilor,etc?...
- "Dezarmarea" nu înseamnă "pace".Cer dezarmarea acele State care,dezarmând, ar rămâne mai tari ca celelalte: pentrucă,chiar înarmate cu pietre şi ciomege,ar putea să le supună.A dezarma un sărac,o persoană în vârstă,o femeie,fără garanţia

că nu va fi furată, lovită sau violată, înseamnă a încuraja pe şmecheri, pe hoţi, pe profitori. Dezarmarea nu înseamnă "sfârşitul războaielor". Incă din vremea lui Esop, ariciul n'a vrut să-şi lapede ţepii pentru a dormi la un loc cu vulpea..

- Dumnezeul evreilor a fost întotdeauna un Dumnezeu naţional, strict rasist. Evreii sunt cei ce au creiat rasismul. Ben Gurion a citat un pasaj din Talmud, care zice că "oricine trăeşte în afara teritoriului Israelului e ca unul care n'are Dumnezeu". El se scuză, zicând că l-a citat pentru a convinge pe cei ce cred în Talmud. Dar ar fi citate din Biblie nu mai puţin convingătoare pentru cei ce cred în Biblie.

- Ideea că războiul nu-i deosebit de pace a intrat şi în formalităţile diplomatice. S'a înţeles în fine că între State e un război etern, ale cărui unele pauze se cheamă pace, pauze ce sunt făcute pentru a da respiraţie armatelor spre a se pregăti mai bine ca în precedentul război.

- Cu cât mai mult frecventezi pe intelectuali, cu atât îţi pierzi încrederea în inteligenţă.

- Imbecil e, în fond, cel ce nu-şi dă seama a fi, uneori, inteligent. Inteligent e cel ce-şi dă seama, uneori, că e puţin cam imbecil.

- Din gura Preşedintelui şi din marile ziare se aude şi azi, repetat, că se voeşte pace şi justiţie, sau pace cu onoare. Dorinţa e desigur foarte frumoasă şi nobilă, dar ca multe dorinţe de acest fel nu e logică şi nici serioasă. Dacă se vrea în adevăr justiţie (care e un cuvânt grozav), ar trebui să fii gata în orice clipă de război; dacă în schimb se vrea pacea, e clar că renunţi a vedea triumfând justiţia. Acelaş lucru cu onoarea.

GÂNDACUL de Yvonne Rossignon

Mă uit la tine, gâză năsdrăvană,
mă uit cum te căsneşti să-ţi duci acasă
grăuntele acesta greu de mană
pe care Domnul ţi l-a dat de masă.

Il pierzi dintre lăbuţe şi cobori
din nou să-l prinzi în şanţ,
până la fund.
Şi iarăşi urci, grăbit, printre cicori
cu ochi de heruvim, prin troscot scund.

Şi uite, mă gândesc la truda mea:
un pas 'nainte - o sută înapoi.
De ce ne-o fi ursit' atât de rea,
întrebu-te frumos, la amândoi?

Osânda mea, o plată de păcate,
şi-i dreaptă: atâtea carne, atâtea rele.
Dar tu, gânganie fără răutate,
ce-ai de plătit cu munci atât de grele?

Acum, că bobul ţi-l scoseşi din greu
şi'n bortă stai să-l dai
de-a rostogolul,
ei nu!, bocancul unui derbedeu
te face, frate, una cu nămolul.

Şi-aici dreptatea, fie cu iertare,
s'a cam smolit la faţă. Oare unde
căta în clipa ceea de pierzare
Părintele'ndurării? Oare unde?...

Mai ştii? L-o fi'ncântat un pierde-vară
de-un greere, cu scripca lui subţire,
unul din neamul celor ce nu ară,
ci seceră doar bucurii din fire.

&& "Glasul" minciunii e de părere că "nimic nu mâhneşte mai mult în această ţară decât încălcarea dreptăţii omeneşti, samavolnicia şi arbitrariul, recrudescenţa apucăturilor de a dicta şi impune sentinţe ale orgoliului, ale patimei şi răfuelii, de a încerca să se răstoarne natura însăşi a acestui popor". Că Românii sunt "mâhniţi" de genocidul întâmplat acolo, nu-i nicio noutate. Apărând însă, această "mâhnire", într'o foaie oficială a regimului de ocupaţie, s'ar fi putut crede că, ros de remuşcări, el a început, în fine, să redea ţăranilor pământurile furate, să redea libertatea de opinie, de comerţ, de alegere, de circulaţie... Nimic din toate acestea! Rostul frumoaselor vorbe a fost doar unul singur: să arate mărinimia "guvernului", când cu "reabilitarea" altora din bandă.. E vorba de răfuelile interne ale partidului Moscovei, care n'au nimic de a face cu neamul românesc!

&& Vizita lui De Gaulle în România a displăcut unora din compatrioţi, cari cred că ea întăreşte prestigiul lui Ceauşescu. Este posibil, însă, mai mult decât atât, această vizită a întărit moralul unui popor, redus la ultima treaptă a descurajării. De Gaulle, reprezentantul Vestului liber, şi mai ales al Franţei, a fost primit nu cu entuziasm, ci pur şi simplu cu delir. E pentru prima oară, de un sfert de veac, că poporul român şi-a putut manifesta sentimentele-i adevărate, ci nu împins în turmă, de "celulă". Ca să poată face aceasta, evident că De Gaulle avea nevoe de o invitaţie. Şi a folosit-o cât mai bine. Când vrei să vizitezi pe cineva drag din închisoare, nu-ţi mai pui problema dacă trebue să dai bună ziua şi gardianului...

&& Invitând pe Români la inaugurarea Departamentului Publicaţiilor,"Solia" scrie: "Noi am depus muncă şi am cheltuit zeci de mii de dolari cu un singur scop: să întărim Ortodoxia şi să nu lăsăm să piară frumoasa limbii româneşti între Românii din America". Aşa dar, două scopuri. Al doilea se pare, însă, că a cam dat "kix". Dacă toţi fiii evreilor plecaţi din România ştiu perfect româneşte, dintre fiii de români, chiar ai unora cu fumuri "culturale", prea puţini sunt în stare a buchisi o slovă din limba strămoşilor. Iar pe câte ne scriu cititorii din America, acolo dezastrul e şi mai mare.

Cât despre "întărirea Ortodoxiei", nu credem ca aceasta să intereseze multă lume. Pe lângă faptul că nu are un crez aparte, deosebit de cel creştin, ortodoxia nici nu-i invenţie românească. Alţii s'au certat -şi pentru pricini foarte lumeşti!- iar noi ne-am pomenit în lotul "ortodox", din cauze... geografice: exact cum astăzi ne găsim în lotul... "comunist"! Banii cheltuiţi în acest scop sunt pur şi simplu aruncaţi pe geam. Şi-i păcat de efort! Dacă foaia P.S.Trifa vorbea de "Întărirea credinţei", era altceva: credinţa curată, necompartimentată, în Biserica Domnului Nostru Isus Cristos!

&& Dl Constantin Antonovici, sculptor cu reclamă americană şi refugiat politic, afirmă, într'o scrisoare, că "nu aparţine nici unei organizaţii politice peste hotarele ţării": "Politica mea este numai ARTA". Prima "artă", pe care o învăţăm cu toţii de mititei, este aceea de a şti să legi două fraze; ori, dl Antonovici scrie cam aşa: "am rămas surprins când am văzut un articol în care se ocupă de persoana mea"; dânsul a luat parte "la serbările dela Curtea de Argeş, care împlinea 450 de ani dela târnosirea ei"(?!!). Asemenea texte, evident, nu se puteau publica decât în "Bire"(sau în foaia dlui Sima).

In zisa scrisoare, dl Antonovici îşi manifestă hotărîrea de a nu intra "sub ascultarea nici unui Mitropolit de seminţie rusească, aceasta ca protest că Ruşii ne distrug Neamul de acasă şi mai ales Basarabia şi Nordul Bucovinei". Foarte bine! Cum se face, însă, că a intrat sub ascultarea mitropolitului grec Iacobus? N'a simţit nici o nevoe să protesteze contra faptului că grecii ne distrug neamul din Macedonia?...

&& Redacţia "Credinţei" se plânge de "acei români care încă mai întreţin confuzii voite între ordinea politică şi ordinea bisericească" din ţară. La creşterea "confuziei" contribuie însă şi nu puţin, însăşi Patriarhia din Bucureşti, întărind părerea răspândită că n'ar avea niciuna din libertăţile esenţiale. Noi ştim, de pildă, că Biserica, la noi, a fost mereu în fruntea intereselor naţionale. Ori, iată, un eveniment aşa de important, ca aniversarea unei jumătăţi de veac dela Unirea Basarabiei, nici n'a fost semnalat în foile Patriarhiei! Şi ce să spunem de "Credinţa" însăşi, care, ieşind în lumea liberă, n'a avut, totuşi, nu numai curajul de a protesta contra genocidului din Basarabia, Transnistria şi Bucovina, dar a ignorat, şi ea, evenimentul din 27 Martie, care reda Naţiunii, odată cu cetăţile lui Ştefan cel Mare, trei milioane de Români! O atitudine dreaptă a Bisericii în problemele vitale româneşti ar contribui mult mai mult la spulberarea "confuziei" decât deplasata comparaţie cu Biserica Armeană, fără stat nici în România nici în Rusia. Dacă Patriarhia n'are atitudine în problemele de viaţă româneşti, cauza e fie că nu vrea, ceeace ar fi monstruos, fie că nu poate, din pricina "ordinei politice"; dar, în acest caz, "confuzia" e legitimă - iar refugiaţilor nu le rămâne decât să se agaţe de formule fără dubiu în atitudini şi în putinţa exprimării lor.

&& Spânzurarea a trei negri în Rodezia a stârnit obişnuita indignare profesionistă. Insuşi Sfântul Părinte, care pare a ignora crimele din ţările robite şi din China, a aderat acum la protestul contra încălcării drepturilor omului.

Cei trei "oameni" n'au fost, în adevăr, pedepsiţi pentru mare lucru: James Dhlamini şi Victor Mlambo, întinzând o cursă unei familii de albi, se mulţumiseră să ucidă doar pe capul familiei, cu 16 lovituri de cuţit, sfărâmându-i şi capul cu pietre; iar Duly Shaduck ucisese, pentru jaf, un "coleg" negru. Desigur, spânzurarea nu-i un lucru tocmai elegant; reprezentanţii "conştiinţei universale"(în sens unic) s'ar fi mulţumit, poate, să facă asasinilor o morală blândă, ameninţându-i cel mult cu degetul. Culoarea neagră n'a mai servit însă de data asta, de tabù; ea a putut produce compătimirea de rigoare, dar n'a mai scutit de ştreang.

&& În noaptea de 16/17 Iulie 1918 a fost ucisă, într'o pivniţă din Ecaterinoslav, toată familia ţarului. Au trecut de-atunci 50 de ani. E un jubileu, însă, de care marilor democraţii, aliate atunci cu Rusia lui Nicolae II dar ahtiate azi după coexistenţa cu asasinii, nu le convine să-şi mai aducă aminte...

DORURI ŞI NECAZURI

U.-Statele Unite: Dela mine mai puţin,dela Dumnezeu mai mult,pentru tot ce faci,- şi sincera mea admiraţie.Cristos a înviat!

D.-Statele Unite: V'am trimis,în dar şi omagiu,o bandă cu melodii şi poezii, şi o placă "Ţara mea".Am scos numai 100 de exemplare,cu mari greutăţi,din nişte lecţii de pian. ..Iar pentru Ţara noastră cu fiii'n suferinţă /Ingenunchem cu toţii,ne rugăm cu credinţă: Doamne,din robia celor ce nu Te voesc, /Inviază bunul popor românesc!

H.-Statele Unite: Imediat ce văd plicul care aduce VATRA regulat din 1951,o scot în grabă şi o citesc până la ultimul cuvânt cu aviditate.Nu încetez a mă minuna de munca colosală ce-o depuneţi în scoaterea acestei publicaţii - şi scrisă cu atât talent.Deşi nu agreez întotdeauna cu ceeace scrieţi,vă admir curajul de-a vă exprima părerile,indiferent de consecinţe.Trimit 25 de dolari.

I.-Spania: Ca vechi lector,cu data de azi v'am trimis 2.000 pesetas.Pe la finele anului o să mai dau alt semn de viaţă.

I.-Statele Unite: Trimit alăturatul cec,rugându-vă a mă considera ca abonat cât va exista "Vatra".

C.-Franţa: De multe ori nu prea sunt la curent cu plata,dar Dv tot mi-o trimiteţi.Nu că n'am bani,dar aşa-i omul la bătrâneţe,pregetă să se deranjeze până la poştă.Vă rog să mi-o trimeteţi,că dator nu rămân eu...

C.-Italia: V'am expediat "Legea strămoşească".Mulţumesc pentru publicarea pelerinajului la Fatima.Am trimis 5.000 lire la contul dela Roma.Sf.Petru la mulţi ani!

P.-Olanda: N'am contribuit cu mai mult,fiindcă au fost timpuri în care mi-au lipsit mijloacele,ducând singur mizerie.Mai hotărîtoare a fost amărăciunea pe care revista mi-a pricinuit-o de atâtea ori,şi nu atât prin punctul de vedere reprezentat,ci prin expresia folosită.Şi atunci,dacă-ţi simţi inima îndurerată, nu mai simţi niciun îndemn să mergi la poştă ca să expediezi "contribuţia",pentru că ar însemna să contribui la ceeace nu vrei să contribui.Desigur,Vatra a avut şi are şi părţi foarte bune.In ultimul număr,ca să nu merg mai departe,am găsit foarte interesant şi mi-a plăcut articolul prof.C.Michael-Titus.Cine e?

M.-Franţa: Dela mine mai puţin şi dela Dumnezeu mai mult.. Profit de ploaia lui Florar,ce-mi dă niţel răgaz de scris.Vorba lui Purice: Că săracul n'are soare,nici zile de sărbătoare.Sau a românului: Când îi putinţă,nu-i cap,iar când îi cap nu-i putinţă.Am făcut numai Paştele catolic,că pe al nostru n'am avut cu cine-l face.Am fost cu părintele Domitriu de-am vizitat un compatriot într'o instituţie "de nervi"; când am vrut să-i dau şi eu nişte creiţari,mi-a spus verde în faţă că "dela poeţi nu ia bani": iată-mă în fine consacrat! Ştie dânsul că între poeţi şi nebuni nu-i mare diferenţă.. Un singur fapt îl necăjeşte: zice că vede mereu lume ce se ţine după dânsul; eu i-am spus să le ceară bani cu împrumut,şi n'are să-i mai vadă nici cu lumânarea la amiază!

S.-Australia: Observ că încă n'aţi găsit domiciliu stabil,totuşi menţineţi entuziasmul şi perseverenţa de a publica "Vatra".Din nefericire,suportul pentru publicaţiile din exil devine tot mai dificil.Lumea îşi crează o situaţie personală şi sentimentul naţional se stinge...

B.-Statele Unite: Noutăţile de pe aici,nu se mai referă acum la specificul românesc,ca altădată,căci prin asimilarea la mediu,compatrioţii din exil au abandonat misiunile naţional-patriotice,preocupaţi în prezent de agitaţiile continentului şi de isprăvile internaţionale.Nu şi-au modificat numai comportamentul,ci au renunţat şi la caracterul dac,pe care îl consideră desigur anacronic.

I.-Statele Unite: Vremea trece.Isprăvi mari n'am făcut; o imensă sahară românească pretutindeni.Activitatea românească de sens etern a încetat în diasporă, odată cu încetarea duhului României Mari faţă de copiii noştri înstrăinaţi.In această lume de activităţi bombastice,câţi copii ştiu româneşte,câţi învăţători şi profesori refugiaţi au fost utilizaţi de episcopii,pentru a se creia cadre româneşti,câte conferinţe despre România au ţinut sfinţiile lor,câte abecedare româneşti s'au tipărit,câte şcoli româneşti există? A ne întâlni la "picnicuri" şi a mânca româneşti bucate nu înseamnează activitate românească.A lovi prin ziare în orice activitate a fraţilor rămaşi acasă nu înseamnează activitate românească,ci altceva.- Articolele prof.C.Michael-Titus: cele mai mature din presa liberă!

V.-Statele Unite: Văd în revista "Drum" că dl Posteucă scoate pe dl Mihăilescu Virgil "luptător şi preot al literelor româneşti".Dela faţa locului poate ştiţi mai bine: copiii acestui "preot" şi vajnic "luptător,ştiu româneşte? sau, ca de atâtea ori,ne lăsăm furaţi de tinicheaua vorbelor,furându-ne singuri căciula?

H.-Canada: Manifestaţia dela N.York,pentru Basarabia şi Bucovina,a fost o reuşită.A venit până şi camaradul Ilie Olteanu,dela 10000 de km! Numai comitetul lui Vişoianu s'a eschivat.Din generaţia lui au participat dl Popescu-Botoşani, fost conducător al studenţimii române creştine,şi col.Dan Ivanovici.

C.-Chili: Ne trebuesc date precise în legătură cu evadarea lui Alecu Cantacuzino şi prof.Vasile Cristescu din trenul cu care erau duşi la Bucureşti să fie "judecaţi".Deasemenea scena dela închisoarea din R.Sărat,când Alecu a fost vizitat de soţie.Aici Mişcarea are mulţi admiratori printre tinerii parlamentari, ziarişti,medici,avocaţi,ingineri,etc.Cu sănătatea stăm bine.Copiii cresc iar noi îmbătrânim,dar speranţa şi sufletul nu le-am pierdut încă.

Ş.-Argentina: Manifestaţia dela 24 Martie,la N.York,pro-Basarabia,Bucovina şi ţinutul Herţa a atins proporţii neobişnuite.Imbucurător că la Uniune şi Ligă se află un român dinamic,care se împacă bine cu ai noştri.Românii din Nord,prin Ligă şi Episcopie au pornit o luptă dârză contra coexistenţialiştilor,tot mai îndrăsneţi de când li se dă apă la moară de democraţia americană.

Biserici,avem acum destule."Invierea",fundată de răposatul Palaghiţă,e singura care contează,la ea mergem toţi.Biserica unită a pierdut mulţi enoriaşi din cauza preotului,care nu oficiază anumite Te Deumuri,şi se zice că-i foarte încântat de cele ce-a văzut în ţară.Mai există capela personală a lui Ţoculescu,faimos prin procesele avute şi care luptă disperat nu pentru libertatea ţării,ci pentru libertatea lui,în mijlocul lumii libere! In fine a apărut pe scenă şi păr. Lefter,care,de când n'a mai fost ales preşedinte la parohie,a schimbat şi jurisdicţia,iar acum umblă după enoriaşi...

J.-Austria: Cu ocazia vizitei patriarhului Marina la Viena,oaspe al cardinalului König,misiunea unită locală organizase,pentru 23 Iunie,ca protest,un parastas pentru episcopii,preoţii şi credincioşii Bisericii Unite,"victime ale neomenosului regim comunist".In ultimul moment însă,parastasul a fost revocat! De revocarea lui am fost foarte mâhniţi.Deşi într'o ţară neutră şi liberă,n'am putut ridica la cer rugăciunile noastre.

B.-Suedia: Trepăduşii Reserelei umblă cu destindereala,aleargă cu limba scoasă,doar de-or convinge pe careva să ia contact cu misiunea diplomatică.Ideea nu e rea: oricine ar merge să vadă interiorul luxos şi bunăstarea diplomaţilor,se prea poate să-şi închipuie că belşugul,beatitudinea şi luxul cetăţenilor din România sunt nemaipomenite!

Am dat întâmplător de nişte cărţi româneşti scrise cu litere ruseşti de către editura moldovenească Chişinău; dar ce mai cărţi - halal să le fie,editurii şi autorului.Una plină de "poezii satirice",balade,"hăituri",urături şi colinde - şi nici "zicăturile" nu lipsesc: Cine munceşte la kolhoz /Işi duce viaţa frumos,- ceeace înseamnă că,la munca voluntară,raţia devine dublă: Tragi la jug o zi de vară,/Ca să iei un sfert de rublă /Şi tărâţe de secară... Pe sărmanul Eminescu îl arată astfel încât ai crede că nu ştia bietul româneşte nici măcar cât un găgăuţ din Dobrogea.Cartea e plină de "neconsecvenţa" vieţii,de "neconcretizări", de "neparadoxeli" şi "nemuzicalităţi",fără a mai socoti văicărelile neajunsurilor băneşti şi suferinţelor trupeşti - că suferea omul de o groaznică nostalgie la cap şi tare se temea să nu capete zahăr în diabet şi aprindere de maţe la stomac.Cartea însă mi-a dispărut din casă în timp ce mă aflam în spital...

C.-Austria: Am trăit în aşa zisa Românie liberă socialistă.Astăzi mulţumesc lui Dumnezeu,am reuşit să scap de infernul roşu.Am venit aici la Viena ca turist şi m'am.. rătăcit,încât n'am mai găsit drumul pe care am venit.Vreau să merg în Canada.Aş dori să citesc presa românească din lumea liberă.

V.-Italia: Guvernul de ocupaţie se arată generos faţă de adversarii săi cei mai decişi,trimiţându-le în streinătate neamurile.Preşedintelui rezistenţei din Franţa,pe latura vişoenistă,Veniamin,i-au trimis familia întreagă; parohului bisericii refugiaţilor din Paris,Boldeanu,la fel; vedem acum că şi şefului spiritual al Românilor americani anticomunişti,P.S.Trifa,i-a sosit tatăl.Nouă,ungra,nu ne-au trimis pe nimeni.Şi doară luptăm şi noi cât putem,de când ne-am pomenit; de ce anticomunismul nostru n'o fi luat în serios?...

M.-Franţa: De vreo zece ani tata mă tot ameninţă că o să vină să mă vadă,dar nu-i dau hoţii drumul.Pierzând orice nădejde,i-am scris o carte poştală,s'o citească şi strejarul dela primărie.I-am scris: Tot spui că vrei să vii,dar nu te mai cred.Că,dac'ai vrea,ai veni: eşti,doară,la putere.Aşa văd prin gazetele de acolo: că "poporul şi-a luat soarta în mâini şi se conduce singur".Păi,mai "popor" ca dumneata! Că,slavă Domnului,fabrici n'ai avut,moşii n'ai avut,că lucrai cu ziua pe la unul şi pe la altul.Iar acum te-ai ajuns,ţi-ai luat soarta în

mâini,eşti la putere şi nu vrei să mai ştii că ai un fiu răufăcător prin lume...

B.-Franţa: Iată-ne oarecumva către sfârşitul balamucului.. Cred că lucrurile se vor normaliza,deoarece oamenii,la votare,s'au condus după bunul simţ,dând puterea acelora ce singuri o pot duce în aceste vremuri.Şi eu am fost între victimele grevei,căci se ajunsese la limitarea ţigărilor... Pe acel timp,nu aveam veşti suficiente.Când văd cum au transformat Sorbona în cuplărai,mă gândesc că totuşi brigadirii i-au întrecut în zel.Mi-aduc aminte prin 47 sau 48,trecând prin Salzburg,m'am întâlnit cu învăţătorul L. din Banat(mort mai apoi),şi mi-a povestit cum iubiţii camarazi i-au sechestrat nevasta în interes public,pentru sfânta tinereţe legionară,şi-l împiedicau cu forţa să şi-o vadă.Şi omul,săracul,plângea; şi asta nu atât pentru c.... muerii sale,cât de scârba ce-o avea pentru noua morală "de crin" a brigadirilor lui Sima.La Sorbona,femeile de stradă erau şi ele "studente" şi se sacrificau,ziceau ele,pentru scopul luptei,pe altarul patriei; erau,oricum,femei libere,nu nevestele camarazilor(ca în cazul Sima & C°).Zice-se că dându-le să guste din cupa(sau crupa) amorului,asta le dădea curaj la luptă. Zădărnicia zădărniciilor...

C.-Statele Unite: Tare m'am bucurat de ilustrata cu cele 7 ouă încondeiate, cu desenuri bucovinene.Incă un Paşti departe de Ţară,departe de cei dragi.Mă întrebi cum o duc în "lumea nouă"? Ca orice frate "vechi",cu gândul la Neam,Ţară şi Legiune.Din banii trimişi,jumătate sunt pentru Vatra şi jumătate pentru tine: în amintirea agapelor de pe vremuri,la "Foglia" în Roma...

INVIERE de Lucian Blaga

In azur se simt întoarceri.
Vânăt fum de vreascuri ude
S'a întins în tot oraşul.
Undeva un zbor se-aude.

Sus cocorii desfăşoară
Ieroglife din Egipet.
Dacă tâlcul l-am pricepe,
Inima ar da un ţipăt.

In copaci,prin vechi coroane,
Seve urcă în artere:
S'ar părea că'n ţevi de orgă
Suie slavă de'nviere.

Muguri fragezi sfarmă scoarţa,
Solzi şi platoşe,găoace,
Grav miracolul se miră
Cum începe,cum se face.

Fiece sămânţă 'naltă
De pe un mormânt o piatră.
Suferinţa are-un cântec
Şi nădejdea are-o vatră.

&& Anunţând că preoţii Galdău şi Haţegan au slujit cu preoţii Crihălmean,Todericiu şi Gavril Ivaşcu,în catedrala St.Patrick din New York,un parastas pentru Maniu,"Solia" crede că "este pentru prima dată ce s'a slujit un parastas într'o biserică romano-catolică de către preoţi ortodoxi şi catolici împreună".Tot "pentru prima dată ce s'a slujit o sărăcustă de către un sobor de preoţi ortodoxi într'o biserică catolică" ar fi,după aceeaşi "Solie",slujba făcută de preoţii Pârvănescu,Lazăr,Haţegan,Useriu şi Tofan la catafalcul monseniorului Babuţiu.

Dacă bazilica "Sf.Petru" din Roma e,cumva,tot romano-catolică,zisele slujbe au fost precedate de parastasul concelebrat,acolo,cu ocazia congresului academic român din Septembrie trecut,pentru membrii decedaţi ai Societăţii Academice Române,de părintele ortodox Boldeanu cu preoţi romano şi greco-catolici,sub conducerea P.S.Cristea.Iar la noi,la Freiburg,neexistând biserică română ortodoxă,pr/D. Em.Popa sluješte de ani de zile prin bisericile ce i se pun la dispoziţie,inclusiv -şi mai ales!- cele romano-catolice.

&& "Credinţa"ne informează că P.S.Victorin a săvârşit la Ft Wayne,7 Aprilie, în cadrul unei "slujbe arhiereşti","o slujbă de pomenire pentru Rev.Dr.Martin Luther King.Asemenea rugăciuni s'au făcut la Catedrala Episcopiei din Detroit şi la toate bisericile parohiale,care au fost deschise pe toată durata zilelor de doliu".- Ignorăm meritele,pentru neamul românesc,ale defunctului agitator,care ar fi îndrituit atâta osteneală din partea unei întregi eparhii ce se pretinde românească.Dacă ignorăm,deasemeni,folosul omenirii,cunoaştem în schimb prea bine fructele culese de bolşevici pe urma agitaţiei "apostolului" negru,- atâta de cinstit de un ierarh "român",în a cărui publicaţie n'am văzut,însă,niciodată vreun parastas pentru Maniu,pentru Codreanu,pentru atâţia vrednici vlădici,dascăli şi popor,căzuţi în slujba românismului!

&& "Der Südostdeutsche",München,15 Martie 1968,publică o dare de seamă despre Unirea Principatelor,sărbătorită la 28 Ianuarie în capitala Bavariei.Au vorbit dr.Gh.Tase şi generalul Ion Gheorghe.

&& La Teheran a fost o conferinţă internaţională a drepturilor omului, deschisă de U Thant. Nici că se putea un loc mai potrivit ales: căci, dacă nu prea ştim cu ce sfinţenie sunt respectate conclamatele drepturi în Birmania, avem o suficientă idee despre democraţia din patria lui Mossadek. Şi, colac peste pupăză: conferinţa a primit un mesaj şi dela Mănescu, în care-şi afirmă convingerea că "pacea şi securitatea pot domnì în lume numai dacă omul se bucură de drepturile şi libertăţile sale fundamentale"; dacă aceste articole lipsesc în România, e pentru că ea însăşi nu e liberă: ori, "înfăptuirea reală a acestor drepturi nu poate fi asigurată fără independenţă politică, fără afirmarea deplină a suveranităţii, fără respectarea cu stricteţe a dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî singur soarta". Aceia, din exil, înclinaţi să creadă într'un început de independenţă a Resereului, faţă de ruşi, sunt lămuriţi acum de însuş ministrul de externe al României, cel mai în măsură să ştie cum stau lucrurile... De aceea, ultima nădejde a Valahilor să aibă ceva drepturi omeneşti, adică mai multe decât animalele, a rămas la conferinţa dela Teheran - căreia, de altfel, Mănescu îi şi urează mult succes...

&& Citim în "Bire" o lungă listă de "români naturalizaţi francezi". Osias şi Amelia Blumenfeld; Adolf, Haim, Hellman şi Samuel Copelovici; Havas, Tamas şi Jean Philippe Feiner; Antoine, Catherine, Anton, Angélique, Michel şi Joseph Fuhrmann; Sorin Grünberg; Jancu, Jean, Ughetta şi Franck Haufrecht; Leon-Loebel Lydia; Jean Meininger; Aşer, Ackerman şi Jeanne Nedrea; Jean Pater; Moni şi Mariella Bermann Sellmann; Eugène Szabo; Teofil, Ida şi Ingrid Vachtel: toţi dorobanţi, toţi căciulari! mai "rumuni" ca însuşi directorul dela "Bire"...

&& În Palatul Administrativ din Iaşi a început organizarea unui Muzeu istoric al Moldovei. Fiind vorba de ştiinţă pură, şi având în vedere că România, cum vedem în "Glasul patriei", este o ţară foarte liberă, s'ar putea ca documentele privind Basarabia şi Cernăuţii să nu fie dosite: aparţin, doară, celei mai autentice istorii a Moldovei!...

&& In India, partidul Congresului, condus de Indira Gandhi, pierde mereu teren. La alegerile din Bombay, n'a obţinut decât 64 din 140 de locuri. Dezastrul s'a datorat mai ales unui partid nou, local, "Shiv Sena", care a luat dintr'odată 40 de mandate şi al cărui şef, Bal Thakare, se proclamă fascist: "India are nevoe -zice el- de un Hitler". Interesantă această convingere a unui oriental, în timp ce europenii "progresişti" visează de un Mao, sau de Fidel Castro... ("Rivarol")

&& Radio Havana se ridică contra beatnicilor, cerând pentru ei "un tratament energic: plantaţiile de cafea, care au lipsă de braţe, îi aşteaptă". Propaganda pentru păduchioşi e bună, aşadar, doar pentru "decăzutele ţări capitaliste"...

&& "Solia" pomeneşte de vizita episcopului Emilianos de Calabria la mormântul patriarhului ecumenic Iosif, mort în timpul sinodului unionist dela Florenţa (1439) şi îngropat "în biserica Santa Maria Novella din Calabria". Cu mijloacele de atunci însă, ar fi fost destul de neplăcut groparilor să transporte un cadavru o întreagă Italie; iar de-ar fi fost chiar dispuşi s'o facă, l-ar fi dus mai degrabă la Constantinopol, de unde venise patriarhul, şi nu într'o Calabrie cu care răposatul n'avusese, poate, nicio legătură. De aceea bine au făcut că le-au depus chiar pe loc, în Florenţa, unde se află până astăzi. Mormântul poate fi văzut în zidul bisericii S. Maria Novella, lângă gară, pe lângă care P.S. Trifa va fi trecut de atâtea ori...

&& Din buletinul FRP aflăm că -citâm după "America"- "în preajma primului război mondial, numai în lunca Dunării şi delta dădeau peste 40.000 de tone de peşte". Dar ţăranii, ignorând pe semne bogăţia peştelui produs de luncă, preferau s'o samene cu porumb...

&& Adunarea bisericească din Mai, în Alexandria, compusă din episcopi, preoţi şi laici, a ales ca patriarh pe mitropolitul Nikolaos Varelopoulos din Dar-es-Salem, născut în 1906 la C-pol. E al 112-lea patriarh pe scaunul evanghelistului Marcu, iar patriarhia alexandrină e a doua în rang după cea din Constantinopol. Credincioşi însă are foarte puţini: 85.000 greci şi 20.000 arabi.

&& Soc. Culturală "Mihai Eminescu" din Regina (Canada) a sărbătorit, la 31 Mai, cu dansuri, cântece, banchet, Ziua Independenţei Române. Au vorbit: Toma Banda, arhimandrit Ivanovici, Matei Hojbotă şi Baker, primarul oraşului, originar din Cernăuţi

&& Săptămâna mondială de rugăciuni pentru unitatea Bisericii a împlinit 60 de ani: ea a fost inaugurată la 8 Ianuarie 1908, în Statele Unite, de pastorul episcopalian Thomas Wattson, trecut apoi la catolicism.

SEMNALĂRI

* Vintilă Horia, Une femme pour l'Apocalypse, Paris, 1968.- Din 1960, anul premiului Goncourt, dl Vintilă Horia apare în librării regulat, cu o carte pe an. Ultima a fost acel "Journal d'un paysan du Danube", care am impresia că n'a fost sezisat la reala-i importanță de presa noastră din exil, deși oferă cheia înțelegerii producției literare și a artei scriitorului. Romanul publicat la Julliard e o poveste de dragoste patetică, localizată într'o Spanie medievală, a luptelor cu Maurii. Prin vremile de sânge, de lacrimi, de cruzimi, de incendii devastatoare durează iubirea fără limite dintre studentul în medicină Manuel și Blanca. Incadrarea și situația amintesc, într'un fel, urzeala din "Doctorul Zivago, cu mai mult lirism la poetul român, care adoptă o tehnică nouă de narare a faptelor: cei doi protagoniști gândesc cu voce tare, întrețesânu-și reflecțiile. Pe drept cuvânt, cartea e prezentată ca un "roman al celei de a patra dimensiuni".

* Demetrio Găzdaru, Controversias y Documentos Linguisticos, Buenos Aires, 1967.- Cât timp a stat la Roma, ca director al Școalei Române din Valle Giulia, dl Profesor Găzdaru a adunat un foarte prețios material din bibliotecile italiene cele mai importante, și de ani de zile ne dăruiește cu rodul acestei munci stăruitoare și inteligente. De data aceasta, publică, în editura Institutului de Filologie de pe lângă Universitatea din La Plata, bună parte din corespondență întreținută de marele lingvist italian G.I.Ascoli, vreme de peste 50 de ani, cu cei mai de seamă filologi și lingviști europeni, dintre români Hasdeu și Bianu. Scrisorile, grupate pe probleme, în opt capitole, sunt însoțite de comentarii ample, așa încât volumul este în realitate o istorie a lingvisticei moderne, care-și află numai pretextul în arhiva lui Ascoli.

* Ioan Guția, Grammatica romena moderna, Roma, 1968.- Profesorul de română dela Facultatea de Științe Politice din Roma a condensat experiența sa universitară în această gramatică pe drept cuvânt modernă, care nu este atât un manual de școală, cât un tratat de lingvistică românească. Ajunge să consulți capitolele dedicate foneticii, partea cea mai dificilă pentru o operă de felul acesta, ca să te convingi de seriozitatea științifică a lucrării. Dar nu mai puțin fericită e prezentarea structurii morfologice și sintactice a limbii române. Găsindu-se tot mai rar pe piața italiană manualele lui Lovera, Tagliavini, Gino Lupi, Mititelu, gramatica domnului Guția umple un gol care se resimțea de câtva timp.

* Panait Cerna, Poesie, Trani, 1967.- Din inițiativa dlui profesor Dimitrie Marin a luat naștere o "Colecție literară românească" în Italia. Primul volum e traducerea în italiană a operei lirice, aproape în întregime, a lui Cerna, făcută de o studentă dela Universitatea din Bari, domnișoara Teresa Masciullo, care semnează deasemenea un profil critic al poetului. In prefața de prezentare a inițiativei, întâia de acest gen în Italia, și a acestei prime cărți, dl profesor Marin își expune vederile estetice și subliniază importanța traducerilor, în special pentru o literatură ca a noastră, scrisă într'o limbă prea puțin accesibilă.

* Grigore Nandriș, Din istoria Societății pentru cultură, Madrid, 1967.- Acum câțiva ani s'a sărbătorit la New York, împreună, centenarul Asociației transilvănene pentru cultura poporului român, înființată în 1861, și al Societății pentru cultura și literatura poporului român, înființată la Cernăuți în 1862. Profesorul Nandriș, care a prezidat instituția din 1929 până în 1942, perioada cea mai lungă de conducere, evocă viața și importanța acestei Societăți, care a însemnat pentru românii împilați din Bucovina și Basarabia tot atât de mult cât a însemnat "Astra" pentru ardeleni. Cartea e închinată "Românilor care și-au sacrificat viața pentru libertatea și integritatea Patriei și pentru înălțarea culturală a Neamului". Între personalitățile ilustre amintite sunt Hurmuzăcheștii, Mihai cavaler de Zotta, primul președinte al Societății, I.G.Sbiera, mitropolitul Silvestru Morariu, Iancu cavaler de Flondor, și alții. In prefață, câteva considerații politice la care subscriem: "După ce timp de 20 de ani poporul român a fost îndemnat de Aliații apuseni să lupte împotriva primejdiei comuniste, care amenința civilizația Apusului, când acest popor a ridicat armele să-și apere căminele împotriva invaziei rusocomuniste ce-i cuprinsese țara, a fost aruncat de aliații ei din trecut în gura lupului, pentrucă oportunismul momentului părea folositor cauzei aliate".

* Dr. Alexandru Șuga, L'ultimatum soviétique au sujet de la Bessarabie du 26 juin 1940 et les droits de l'Union Soviétique", Madrid, 1968.- Broșura apare, în colecția "Dacoromania", sub patronajul bisericii ortodoxe române și prin îngrijirea

Asociaţiei foştilor combatanţi români dela Paris,ca nr.2 din "Le livre blanc roumain sur le problème bessarabien",şi e utilă,întrucât se adresează publicului străin.Sunt evocate faptele succesive brutalului ultimatum rusesc din 1940,ca urmare a acordului dintre Hitler şi Stalin, acesta din urmă jurase pe mormântul lui Lenin că va recuceri fostele provincii ţariste,şi e poate singurul jurământ pe care criminalul georgian l-a respectat.

* Calendarul "Credinţa" 1968,Detroit,1968.- Dacă n'am şti că e publicat de Episcopia misionară ortodoxă română din America şi n'am vedea,la deschiderea volumului,chipul preafericirii sale Justinian Marina,care,proclamându-se "întâistătător al Bisericii strămoşeşti","se îndreaptă cu dragoste către bunii noştri fraţi români ortodocşi din Statele Unite şi Canada,binecuvântându-i şi îmbrăţişându-i în Domnul nostru Iisus Hristos",am putea crede că e un "calendar" naţionalist din exil: la calendarul istoric se amintesc datele Unirii Basarabiei şi Bucovinei; 23 August nici măcar nu e pomenit(ce palmă pentru foştii aliaţi democraţi la comiterea actului infam!); se afirmă răspicat: "În creştinismul românesc ne mişcăm,viem şi suntem.El este temelia vieţii noastre spirituale şi naţionale" (nicio vorbă însă de Biserica Unită!); se vorbeşte cu căldură de Cotruş; colaborează,cu un eseu despre "Rostirea filozofică românească",Constantin Noica; şi aşa mai departe.Am putea crede,însă,în sinceritatea acestei publicaţii,pe care a îngrijit-o protosinghelul Valeriu Anania,numai dacă ar avea circulaţie liberă în ţară,şi n'ar fi destinat,ca şi"Glasul",exclusiv prilegilor buni de tras pe sfoară.

&& Calendar pe anul Domnului 1968.- Editat,în sărăcie,de Episcopia Ortodoxă Română din Emisfera de Vest,are un cuvânt introductiv,cu urări şi binecuvântări, din partea Episcopului Dr.Teofil Ionescu,care aminteşte că se împlinesc 50 de ani dela răsboiul cel mare şi-i pomeneşte pe cei căzuţi pe câmpul de onoare.Aflăm astfel că numai în Franţa sunt 12 cimitire cu morţi români.

Adrian Popa

Eminescu,despre Basarabia

Nu e destul că oameni de origine barbară
Moşia'n jumătate nemernic ţi-o furară,
Că între Prut şi Nistru pe-olatele bătrâne
Domnesc pe neam şi ţară calmuci cu cap de câne
A căror mutră slută ş'adânc dobitocească
N'o'ntrece decât doară inima lor cânească?
Nu e destul c'acolo în neagră'ntunecime
Copiii-şi blestăm soarta neascultaţi de nime
Că cnutul îi zdrobeşte - şi roiuri de sălbatici
Trăind sardanapalic,beţivi şi muieratici,
Să stingă-orice lumină,să smulgă limbi din gât
Când unul româneşte o vorbă a'ndrăsnit.

&& Dl avocat Ilie Gârneaţă,Comandant al Bunei Vestiri,împlineşte,la 20 Iulie, 70 de ani.Transmiţând omagiile noastre respectuoase acestui martor activ al generaţiei sale româneşti,împărtăşim cititorilor noştri vestea îmbucurătoare că,după informaţii din ţară,trăeşte şi dl Radu Mironovici.Avem astfel în viaţă pe doi din cei Cinci cari,acum 41 de ani,la Iaşi,au fundat Mişcarea Legionară.

&& Cercetările au stabilit că cel mai vechi han din Germania,funcţionând şi astăzi,e "Bären" din Freiburg.Istoria sa urcă până la anul 1120,data fondării oraşului de către ducii de Zähringen: din acea epocă datează cele două etaje ale pivniţei,sprijinite pe trunchiuri de stejar.Zidită lângă "Schwabentor",pivniţa a rămas până azi în starea sa primitivă; se vede încă pasajul subteran care lega hanul cu zidurile oraşului şi prin care locuitorii se puteau aproviziona,în timp de asediu,cu alimente şi apă.Hanul avea grajduri pentru 200 de cai şi servea şi ca punct de legătură pentru diligenţa poştală; el era rezervat mai ales prinţilor. Din 90 de documente s'a putut stabili lista proprietarilor până la 1311.Hotelul dispune azi de 43 paturi,iar restaurantul e "tipic german".(Handelsblatt,2.4.1968)

&& Părintele D.Em.Popa a fost onorat cu rangul de protopop.

- -

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr.Petre Vălimăreanu - 78 Freiburg - Erbprinzenstr.17 - Germania. Contributiile rugăm a se trimite,pe acelaş nume,la Konto 42038 - Dresdner Bank - 78 Freiburg - Germania; sau la Conto 9625 - Banco di Roma - Via della Conciliazione 50 - Roma - Italia.-

- -